

A BEVÁNDORLÓ

MEGJELEN MINDEN KEDDEN ÉS PÉNTEKEN.

Szerkeszti: SINGER MIHÁLY.

MAI SZAMUNK 5 CENT.

VI. Évfolyam. 99. szám.

NEW YORK, N. Y., PASSAIC, N. J., PITTSBURG, Pa., CHICAGO, Ill., PÉNTEK, 1909. DECEMBER 10-ÉN.

VI. Year. No. 99.

Kossuth Lajos

A „PESTI NAPLÓ” EGY VEZÉRCZIKKE.

Eppen most, hogy a magyar király le-
tor minden magyar érdeket és vissza-
utasít minden jogos magyar követelést,
alkalomserü ez a cikkek, mely a „Pesti
Napló” november 25-iki számában meg-
jelent. Adjuk ezt a fenséges cikket:

Oltárt szentelünk. Kossuth Lajos sir-
holtját felavatjuk. Hamvainak templom-
ot építettünk, diadalmi csarnokot, a
mely az emlékezésnek a mulandóság föl-
ött való diadalát jelképezi. Tizenöt éve,
hogy Kossuth Lajos, a mulandó ember,
örök gondolat lett. Szentséges magyar
gondolat. A magyar nemzet életvényét
kifejező gondolat. A népszabadság-
ságról s a nemzeti függetlenségéről való
elszántság gondolatává. A tündöklő sir-
holt körül sok millió magyar szív dobog.
Bennük életet él a gondolatú lett Kossuth.
A sirholt csakis annak az elmu-
lását hirdeti, ami halandón emberi volt
Kossuthban. Hadd legyen szentséges
eréklyénk az ő mulandóságának emléke.
Hadd legyen magyar templomunk az ő
hamvainak pihenőhelye! De a templom
körül sok millió vár áll, mindmegannyi
magyar lélek, s benne a Kossuth-gon-
dat az örízet. A nemzet élethez való aka-
ratának örízete.

A diszes sirboltban, amelyet most or-
szágos ünnepséssel felavatunk, három kop-
orsó is hirdeti, hogy az a csarnok Kossuth
hamvainak temploma. Mennyi jel-
képesség van a koporsónak ebben a hár-
maságában! Az egyik koporsó fent a ma-
gashabon oszlopos mennyezet alatt sza-
badon áll, s fölötte fáklával hadonászó
alak van. Ez a koporsó üres. A bömbölő
oroszlán s a pózoló nemző üres kopor-
sót őriz. A másik, drága onixkőből fa-
ragott koporsó lent a csarnokban arany
és márvány és festés tündöklése közepé-
te áll. Ez a koporsó is üres. Az előkelő-
ség és pompa szintén csak üres koporsót
környez. Az igazi koporsó lent a kripta
mélyén van. A szent hamvak ott pihen-
nek, nem ott, ahol a gyász pózol s ott
sem, ahol a gyász előkelősödik. Mintha
a kripta csak a mélyégség melye a nép
szívét jelképezné. Az igazi Kossuthot ő
őrzi. A deklamálók és a finomkodók, a
színeskedők és az előkelők csak az üres
koporsó körül ágnak. A politikusok, a
Kossuth-híret kiaknázók. Akik oroszánt
jűtsanak, vagy fáklát lobogtató gé-
nusz, vagy pedig méltóságos előkelősé-
get...

Tizenöt éve, hogy Kossuth Lajos haza-
jött. Megrendítő diadalut. Utja men-
tén imádkozva térdelők, s zokogva lel-
kesedők. Milliók, akik mind magyarok.
Egy-két napig, a nagy sirtárlatig jó ma-
gyarok. A szabadság rajongói, az egyen-
lőség hitvallói, a testvériség meghittjei,
s a magyar akarat elszántjai. Az ország
határától a temetői sírig néparadás. Min-
dent magával sodró népzón. Mintha be-
következett volna az a legendás pillanat,
amikor: még egyszer azt üzenet, s mind-
nyájunknak el kell menni! El is ment
mindenki, a jó magyarok tábora, világga
hirdetni, hogy nem fogyott el végleg
Kossuth Lajos regimentje! Odasorakoz-
tak a halott útján az eleven gondolat
mellé. A Kossuth-gondolat mellé, a ma-
gyar elszántság gondolata mellé. Tizen-
öt év múlt el azóta. Vajjon a gondolatú
lett Kossuthnak nem ugyanaz-e a himnu-
za, amely a halandó emberé volt? Az,
hogy elfogyott a regimentje? Ha még
egyszer azt üzeni...! Vajjon megérte-
né-e az új üzenetet a nemzet, vajjon hi-

hetné-e benne, amikor évek sora óta a
Kossuth-kultusz kisajátítói egyebet sem
tesznek, csak a Kossuth-gondolat szavát
meghamisítják?

Ki volt Kossuth? A magyar elszánt-
ság megvalósítója, a magyar nyugatigási
apostola, a magyar demokrácia vezére.
Cselekvő energiává tette a magyar akaratot,
és az autokrácia megbénítójává tette a
magyar elkeseredést. S a nép jogát tette meg
a nemzet jogává. Állam-
alapító volt, megalapította a népállamot.
Mindem a nép, hadd legyen minden a nép.
Mindem akarat és minden hatalom...
Nagyon elfogyott az a regimentje, amely
zászlóját követte. Ha még egyszer azt
üzeni, hogy ez az állam népállam, hogy a
szabadsága csak népszabadság lehet, s
hogy az elszántság nem lehet megalku-
vás!... Ha még egyszer azt üzeni, mind-
nyájunknak el kell menni, de azok
nem lesznek velünk, akik az üres kopor-
sokat őrzik, az oroszánt játszó és a fák-
lyával hadonászók és az előkelők, akiknek
az elevenségük is csupa drága, tündöklő
onix.

Ki volt Kossuth? A reményesség és bi-
zalom forrása, s annak a nagyszerű kul-
turakarantnak érvényesítője, amely a
Nyugat segítségét igyekezett a magyar
szabadságáért megszerezni. A forrad-
alom, a népszabadság, a haladás és fejlődés
nyugati mozgalmait szövetkezt, mert a nagy
világfelszabadítás részének vallotta a magyar
felszabadítást. S a korszak fejedelmekkel
szövetkezett, az ő forradalomban gyökere-
zésük biztatta erre a szövetkezésre. Az, hogy a
reakció főszekeinek földulása nekik hatalmi
érdekük volt. Kossuth, a magyar szabadság-
harc vezére, az európai forradalom hőse volt,
s a forradalmi Európa részének tartotta
hazáját. Az élő, a diadalmas Kossuth-
gondolat most, hogy a halott, a porló
Kossuthot végleges sírjába temetik, ezt is
még egyszer üzeni a magyar nemzetnek.
S erre az üzenetre is mindnyájunknak
el kell menni, hogy éljen és élhessen a
haza.

Ki volt Kossuth? A Kossuth-kultusz
lelke, forrása, szentsége, mindensége.
Azé, amely a közjogi harezot életi, azé,
amely a demokráciát bátorította, azé,
amely a népfenséget hatalomná növeszté.
A Kossuth-gondolat a Kossuth-kultusz-
ból sokat megív, de a Kossuth-émlék ki-
sajátítói kárt tettek benne. A politiku-
sok, akik nem a nemzeti elszántság ér-
kének biztosítékát, hanem a maguk ér-
vényesülésének eszközt látták benne. A
Kossuth-kultusz értékét Deák Ferencz
értette meg leginkább Kossuth Lajoson
kívül. A Kossuth-kultuszban annak a
magyar elszántságnak éltető forrását lát-
ta, amelyet a hatalom félelmetlenek, te-
hát megbeesülendők tart. Mások, a
Kossuth-kultusz gyümölcsötözői, csak
azt az erőt látták benne, amelynek ke-
gyelméből a politikus és a párt a hata-
lom szemében kezelendő értéké lesz.
Es odaálltak, akárcsak a mauzóleum
bömbölő oroszlánja és fáklát lobogtató
génusza az üres kőkoporsó mellé, s ma-
guk mellé toborozták, csalogatták az igazi
koporsó áhitatosait. És addig-addig
üzengettek Kossuth Lajos nevében, amíg
a Kossuth-kultuszból ki nem tudták
szentségét, lelkeségét, s le nem szállították
politikuskok fogásává.

Még nem sikerült nekik teljesen ez a
leszállítás. A két ezíra koporsó alatt a
kripta mélyében az igazi koporsó van. A

nép lelkében még él a Kossuth-gondolat.
S ez a gondolat helytáll ott, ahol a Kos-
suth-kultusz megromlották a politiku-
sok. Talán már nem szolgálhat igazi poli-
tikai erély gyanánt, de mint a néperő
része, megmarad nemzeti értéknek. A
nemzeti elszántság forrásának, amikor
igazán a nemzeti életnek lesz szüksége el-
szántságra. S megmarad a nép lelké-
salaktól, elfogultságtól, hamisságtól meg-
tisztító bübajos erőnek. Mert a szabadság
s az egyenlőség népének kell marad-
nia, tehát megint azzá kell lennie Kos-
suth Lajos nemzetének.

Taft beszél.

Az Egyesült Államok elnökének első üzenete.

Taft Howard Vilmos, az Egyesült Államok
elnöke, aki a választási küzdelem
folyamán és a Fehér Ház-ba való bevonu-
lásakor nyíltan és félreérthetetlenül
Roosevelt Tivadar politikája örökösének
vallotta magát, cseppet sem elégitette ki a
várakozást, amelylyel üzenete elé néz-
tünk.

A közmondásos meeska mintájára óva-
atosan lépdel a forró lása körül. Nem
akarja magát megegetni. És kövér em-
ber lévén, nem akarja magát felizgatni.
Pedig a kérdések, amelyekhez hozzászól-
nia kellett volna, ha ugyan még mindig
Roosevelt politikája örökösének vallja
magát, izgatók. Kerüli őket. Csak biz-
tos létbiztonságból kerüli a trusztkérdést,
mely az ő trónralépte óta nemesek hogy
nem színt meg égető kérdés lenni, hanem
még egyre égetőbbé vált. Utalunk csak
az éppen most alakult kenyértrusztira,
mely bizva abban, hogy Taft kerüli az iz-
galmakat, a kenyér megdrágításával
egyesen provokálja Roosevelt örökösét.

Utalunk a bevándorlási kérdésre, mely-
nél égetőbbet alig ismerünk. Vagy kell
bevándorlás, vagy nem kell. Ha kell,
hadd utasítsa az elnöki üzenet a kongresszust
oly intézkedések létesítésére,
melyek valahára életet veszik egyes kis-
istenek önkényuralmának és a bevándor-
lók felháborító zaklattatásának. Ha pe-
dig nem kell bevándorló, akkor meg
mondja ki az elnök nyíltan, hogy a kongresszus
fogjon már valahára annak a bizonyos
kínai falnak építéséhez. De Taft elnök
kövér ember. Örízkezik az izgalma-
któl s a bevándorlási kérdés megvitá-
tása is izgalmaikkal jár.

Fontosabb, de mindenesetre kevésbé iz-
gató dolgokról tud nekünk az Egyesült
Államok ez idő szerinti elnöke mesélni.
Arról például, hogy a Libéria nevű néger
közársaság feketéi segítségre szorulnak
s hogy az ország adja meg nekik a se-
gélyt. Meg arról, hogy a postának defi-
cijtjeért az újságok felelősek, mivel ol-
csón lesznek szállítva. Javasolja tehát,
hogy a folyóiratok szállításának az árát
emeljék fel.

Taft ur a külügyi hivatalt is reorgani-
zálni akarja. És sok egyebet akar. Csak
azt nem akarja, amit a nép akar. A
trusztkérdésnek és a bevándorlási kérdé-
snek megoldását.

Mi jóindulattal fogadtuk Taft urat ta-
valy. Hitjük, hogy Roosevelt reformter-
veit békés, de mindenesetre kevésbé pro-
vokáló módon fogja végrehajtani. Első
üzenete másról beszél. Egyletöre a nége-
rekre fektet súlyt, meg az újságok szállí-
tási költségeire. Talán jövő üzeneteiben
nekidurrálja magát és foglalkozni fog más
kérdésekkel is.

Várjunk. Hiszen a népet mindenütt vá-
rakozásra kárhoztatják. Miért képezzet
Taft Howard Vilmos kivételt? S. M.

Falakon kívül.

A MAGYAR POLITIKAI ÉLET AMERIKAI TÜKRE.

Caesar! Üdvözölnek a haldoklók!

Köterített, hatalmas hippodrom. A kör-
színen veszett, kiéhezett állatbestiák
bömbölnek. A körszínen toporzékoló fe-
nevadok vériszappban lueskolnak. A vé-
riszap nehéző gőze megmárosítja a zsu-
folt tömeget. A részeg mámor felesap
egy biborbaldachinos páholyba, ahol ré-
vedező, hülye bámulással, egy förtelmes
emberi rones ül. Ez a Caesar!

A körszínen korlátokat nyitnak. Kor-
bács suhog. Nyomán agyongyötört, meg-
mezitelenített emberfalka bukdaéso-
l be. A fenevadak egy pillanatra elhallgatnak.
Ez a pillanat a Halál legmagasabb izgal-
ma. E pillanatban a biborbaldachinos
emberszörny bárgyu szeméi is felvillan-
nak.

Azután velőtrázó ordítás. A fenevadak
nekiugranak a meziteleneknek. Az em-
berfalka megingog és felkiált, oda a bibor-
baldachinos szörnyhöz: Caesar! Üdvözöl-
nek a haldoklók!

Lassan, friss vérszag párolog fel. Las-
san elnémul minden és a legutolsó me-
ziten torkába is beharapja a fenevad az
utolsó hördülést: Caesar! Üdvözölnek a
haldoklók.

Ez a története ennek a felkiáltásnak:
Caesar! Üdvözölnek a haldoklók!

Azonban mi köze van ennek a magyar
politikához?

Fájdalom, nagyon sok!

Kábel jött és így szólt: „Mindhiába!
Kossuth Ferencznek nem adott semmit a
császár! Semmit! Semmit!” — Nem
adott semmit, hanem öngyilkosságot kö-
vetelt tőle! Kossuth Lajos fiától azt kö-
vetelte, hogy nyilván, harsogva: beeste-
lenítse meg apja szent nevét! Kossuth
Ferencz lemezitelenítette és odadobta a
hippodrom körszínére, a megcsalódott, a
szent éhességében megveszedett nép fe-
nevad boszujának.

Iát, ave Caesar, morituri te salu-
tant!...

A szívem hasadna belé, hogy így,
ilyen magyarságot megalázó módon
kell írnom: Kossuth Ferenczről.

De nem ragad el a gyáva szégyenkezés,
hanem daczosan, villogó boszuval csap ki
lelkemből, soha alá nem tiporható, ma-
gyar lelkem örök büszkesége!

Hohó! Ez mind csak ködfátyolképi!
Megtévesztő minde látszat a halhatatlan
valósággal szemben!

A Caesar azt hiszi, hogy lemeziteleni-
tette azt a beteges, szelidlelkű, gyenge
embert. A Caesar azt hitte, hogy beál-
lott a csend, a halál legmagasabb izgal-
ma. A Caesar hülye tekintete már fel-
villant az izgalom forró vérszámátjától.
A Caesar már hallja, az Ave-t! az Ave-t!
... És a Caesar családott!...

Hah! A fenevad lihegése fölfelé gö-
zölög a biborbaldachinok felé! A fene-
vad rettenetesebb alakban tör ki abból
a beteges, szelidlelkű, gyenge emberből.
Mert annak az öreg embernek, aki a
Kossuth nevét viseli, aki a Kossuth-vér-
től meleg, annak nem az övé a teste, a
lelke, a gondolata: abban egy Caesarok-
nál fenevadabb, rettenetes erőnek násza
lakik: az örök magyar nemzet!

És fel fog fordulni a cirksusz, felfor-
ditja a Caesart, a biborbaldachinnal
együtt, a mezitelenből bömbölő himoroszlán,
a rettenetes, a nagy, nemzeti megtor-
lás!

Hiszen megirtuk mi a cirksusz előkészü-
leteinek fekete óráiban, megirtuk akkor,

mikor a gyilkos sejtés izekre tépte esaló-
gott sziveinket: „Annak, aki a Kossuth
nevet viseli, annak, aki igazi király a
magyar nemzetnek, annak, aki szuverén
és hatalom: meg van engedve szuverenül
botlói!”

És ma már mintha misem történt vol-
na! Ma már feledve is a botlás.

A Kossuth-név ott fog ragyogni új-
vást a nép lelkének égmagasságu ormán!
A próba megtörtént. A kötlé kihuzat-
tott és elszakadt. Mit sem tesz!

A Kossuth név örök, a magyar nemzet
örök. A két örökkévalóság újvást ösz-
szeforr és az ürbe omlanak alattuk az
epizódok, az élet vélteleneinek nyomor-
ultjai!

Hát, Ave Caesar! Üdvözölnek a feltá-
madók! Üdvözöl im, a mezitelen „áldo-
zat”, aki hátára ült a te fenevadodnak!
Üdvözölnek, téged Caesar, a haldoklót!

Mert kétség nem férhet hozzá, hogy
most már örökre vége leszzen Magyaror-
szágon a Caesar-életnek! Pusztul a hó-
hér-esalád! **Összetiporják a Habsburgok-
kat!**

Most! Most! Eppen most, — vagy
soha!

Most, a mikor a szláv kard borotvára
fenne; az olasz puska észre töltve: a
francia nyíl elrepite; az angol szigony
éhhajítva: most kell azokat a nyomorult-
takat megtörni, izekre macezangolni!

Most kell a cirksusz-porondra vetett
Kossuth Ferencznek, a szent nevet a vi-
lág lobogóira tűzni és beledöfni a nyomor-
mult féldögére az utolsó! A szíve kö-
zépén, hogy a kés a hátán bujjon ki!

Ave! Ave Caesar!... Árbócz.

Barbarizmus.

Polatzky Mihályt kizárják Amerikából.

Hogy Ellis Islandon, a bevándorlók
poklában milyen rémuralom uralkodik,
arról bizonyosságot tesz Polatzky Mihály
honfitársunk esete, amelynél brutálisab-
ban igazságtalanabban nem ismerünk.

Polatzky Mihály, aki jelenleg 48 éves,
12 éven át élt már az Egyesült Államok-
ban. Nemrég rokonainak látogatására
Magyarországba utazott, ahonnan most
került vissza. Zsebében még volt 35 dol-
lár és kijelentette, hogy Hazletonba akar
menni, ahol hosszú éveken át élt és dol-
gozott s ahol fivére is lakik.

Polatzky nem sejtette persze, hogy Ellis
Island jelenlegi ura gyűlöli a bevándorló-
kat s hogy legszívesebben visszatoloncol-
na mindenkit. Most már tudja, mert ér-
zi.

Williams ur úgy találta ugyanis, hogy
Polatzky, aki tizenkét évi kemény mun-
kájával gyarapította már az Egyesült Államok
vagyonát, sem nem sánta, sem nem
vak ugyan, de annyira még sinesen kifej-
lődve, hogy az amerikai díjbirkózókkal
megmérkőzhetnének. Ergo nem Amerikába
való és visszatoloncolandó, habár itt élt
tizenkét éven át.

E fellázító, mert kegyetlenül igazságtal-
an határozat ellen a Magyar Ssegélyegye-
let a kereskedelemügyi minisztériumhoz
felebbezett és reméljük, hogy a legfel-
sőbb bevándorlási hatóság jóváteszi Ellis
Island merényletét a józan ész és az em-
beri érzés ellen.

NÉMETH JANOS

V. CSASZARI ÉS KIRALYI KONZULI ÜGYVIVŐ, A LEGREGYEBB ÉS LEGMEGBIZHATÓBB PÉNERŐLŐ ÉS HAJÓJEGY-ELARUSÍTÓ BANKER AMERIKÁBAN, A HONFITÁRSÁK MINDEN NEVEN NEVEZENDŐ ÜGYEIBEN LELEKSIHERETESN JAR EL ÉS EZÉRT MINDENKI TELJES BIZALOMMAL CSAK HOZZA FORDULJON. ARJEGYTEREKÉRT, BORITAKOKÉRT.

ERT, VALAMINT MINDEN FELVILÁGOS ITASÉRT IRJON É CIMZEN:

JOHN NEMETH, BANKER, 457 Washington St., New York N. Y

JOHN NEMETH, BANKER, 457 Washington St., New York N. Y

MAGYAROK AMERIKÁBAN.

Leszögeztet hazugságok.

A Kóvér-féle jegyzőkönyv lekölésének ára.

Folyó évi augusztus hó 18-án a Verhovay-Egylet tisztikara leközlés eljából beküldött hozzám egy jegyzőkönyvet, mely kis betűkből kiszedve ezerháromszázötven sort tett ki. Ebben a jegyzőkönyvben Kóvérék mosakodtak. Híven közlemények leköléséért soronként tíz cent számítatik. Miután tudtam, hogy a leközlés költségeit, habár a jegyzőkönyv személyes ügyekkel foglalkozott, mégis a Verhovay-Egylet által fogja Kóvér Sándor ur megfizetelni, beküldött számlán kíséretében azt irtam, hogy a közlés ára százharminczöt dollár, de a Verhovay-Egylet-re való tekintettel csak a felét számítom fel, azaz hatvanhét dollár 50 centet. Ez augusztus 20-án volt, a csekket azonban csak szeptember 9-én küldte be hozzám Bolla Gábor ur.

Ennek ellenében a fősámvizsgálóknak a Szabadság december második számában leközölt jelentésében szóval-szóra a következőket olvassuk:

A Bevándorló pedig 135 dollárban számította fel a leközlés díját azon kikötéssel, hogy 3 napon belüli kifizetés esetén is 67 dollár 50 centet kért és kapott.

Kérdem most már, ha a tisztikar ily könnyen kideríthető dolgokban is oly vakmerően hazudik, lehet-e neki hinni oly állításokat, amelyeknek valóságát vagy valótlanágát nem lehet hamarosan bizonyítani?

A Szabadság ugyanazon számában, ugyanabban a jelentésben a következőket is olvassuk:

A Szabadság újság 44.33 centet számított CSUPAN AZÉRT, mert az egyleti kalauzt újévig amugy is ingyen közli.

Szögezzük le gyorsan ezt a hazugságot is. A jegyzőkönyv augusztus 20-án lett leközölve, amikor a Magyar Hírmondó, a hivatalos lap még Fecsó Imre tulajdonát képezte, a Szabadság tehát akkor, mikor a közlésére felszámította díját, a Verhovay-Egylet kalauzját sem ingyen, sem pénzért nem közölte.

A kérdéses jegyzőkönyv augusztus 20-án lett leközölve, Fecsó lapjai pedig szeptember 24-én színtek meg. Kóvérék szerint tehát Kohányi Tihamér már augusztus 20-án tudta, hogy szeptember 24-ike után ő lesz Kóvérék kegyelméből a hivatalos lap.

Ennyit a saját újságom reputációja érdekében és Kóvérék meg Kohányi Tihamér ur igazmondásának megvilágítására.
Singer Mihály,
A Bevándorló tulajdonosa és szerkesztője.

A BEVÁNDORLÁS MAGYARORSZAGBÓL. Csakugy óntik az ideérkező hajók a magyarországi jóvévényeket. A lefolyt héten megint kétezerötsházhatven-

hatan érkeztek Magyarországból a new yorki kikötőbe, köztük ötszázhatvenegy fajmagyar, 1170 tót, 290 sváb, 456 horvát és 149 román.

A bevándoroltak közül New York államban maradt 53 magyar, 136 tót, 25 sváb, 17 horvát, 3 román. **Pennsylvania** ment 66 magyar, 169 tót, 40 sváb, 21 horvát és 5 román. **Ohio** államba utazott 76 magyar, 102 tót, 57 sváb, 17 horvát, 35 román. **New Jersey** államba ment 47 magyar, 158 tót, 33 sváb, 77 horvát és 17 román. **Connecticut** államba utazott 17 magyar, 47 tót, 11 sváb, 15 horvát. **West Virginiába** ment 16 magyar, 58 tót, 4 sváb, 30 horvát, 7 román. **Missouri** államba utazott 34 magyar, 78 tót, 41 sváb, 31 horvát. **Michiganbe** ment 61 magyar, 128 tót, 8 sváb, 67 horvát és 18 román. **Delawareba** utazott 8 magyar, 11 tót, 17 horvát. **Illinois** államba ment 40 magyar, 117 tót, 10 sváb, 75 horvát, 23 román. **Indiánába** utazott 61 magyar, 98 tót, 27 sváb, 32 horvát, 41 román. **Wisconsinba** ment 32 magyar, 68 tót, 29 sváb, 31 horvát. **Californiába** 17, **Coloradoba** 9 horvát utazott.

A NEW YORKI DEMOKRATA KÖR GAYNOR-LAKOMAJA.

Szerdán, e hó 15-én lesz a Boulevard-kävcházban a new yorki magyar demokrata kör által Gaynor J. Vilmos polgármester tiszteletére rendezett díszlakoma megtartva. Ez a lakoma kimagasló politikai eseménynek fog bizonyulni egyrészt az előkelő politikusok jelenléténel, másrészt az ott tartandó beszédeknel fogva. Gaynor polgármester azon a lakomán fogja megszólalván programbeszédét elmondani, amelyre szinte lázasan vár egy sajtó, mint a közönség. Egy másik esemény is lesz a lakomának. Polgáry Géza jeles magyar festőművészeink a demokrata kör részére megfestette Gaynor polgármester képét s ezt a képet ugyancsak azon a lakomán fogják leleplezni.

A NEW YORKI MAGYAR MENHÁZ NOVEMBER HAVI KIMUTATÁSA.

Vettük a new yorki magyar menházának kimutatását november hónapról. E kimutatás szerint az elmúlt hónapban 52 nő és 75 férfi fordult meg a menházban. Ezek közül 21 nőt szolgálatba adtak. Az elmúlt hónap folyamán 448 ingyenes reggelit, 1040 ingyenes ebédet vagy vacsorát osztottak ki a menházban, 476 esetben pedig ingyenes-szállást adtak a bevándorlóknak.

AZ ELSŐ MAGYAR TARSALGÓ ÉS BETEGSEGÉLYZŐ EGYLET

holnapján, vasárnap délután 3 órakor ünnepli a Turn Hallban, a 85-ik utca és Lexington Avenue sarkán huszonöt éves jubileumát. Kell, hogy az egész magyar kolónia osztatlan érdeklődést fejezen ki a ritka ünnepély iránt, mert ha ez nem így volna, ha a magyarság legkiválóbb, s támogatásra legérdemesebb szervezeteinek dolgai iránt közömbösséget tanusítana, akkor a magyarság csakhamar elveszne.

emertülne az idegenben, mint egy csepp az óceánban. A jubiláló egyület teljes mértékben megérdemli a magyarság érdeklődését és pártfogását, mert nemcsak alapszabályszerű céljainak felelt meg a lehető legtökéletesebben, hanem a betegnek, elhagyottaknak és szülőködöknek nyújtott segédkezet, vigaszt és ápolást, hanem résztvett minden más közéleti, hazafias irányú mozgalomban is, s mindezeket igyekezett töle lehetőleg a sikerhez segíteni. Olvasóinkat bizonyára érdekelné fogja, ha közöljük azok neveit, kik az egyület huszonöt év előtt megalapították, s a jelenlegi tisztikar névsorát.

Az egyület megalapítói: Pataky Imre Gyula, Strecker Nepomuc János, Veizenbacher Gusztáv, Vojtek János, Szabó Endre, Hegedüs János, Hritzko János, Jakubek József, Olesnyovits Theodor, Ellinger Gusztáv.

A jelenlegi tisztikar, amely minden tekintetben méltó utóda a buzgó elődöknek, a következő honfitársakból áll: Nagy Dániel elnök, Peck József alelnök, Völgyi Gyula jegyző, Szalay Ferenc p. ü. titkar, Pethető Bálint pénztárnok, Nickli György ellenőr, Wank Ferenc és Takács Károly könyvtárnok, Svagerko Tivadár levelező titkar, Fedor János ajtóőr.

Üdvözöljük a derék egyület jubileuma alkalmából, s kívánjuk, hogy a második negyedszázad is az eddighez hasonló virágzást, gyarapodást hozzon az együletnek. (L)

A BEVÁNDORLÓ NAPTÁRA. Rövid időn belül kész lesz a „Bevándorló Naptára”, egy értékes könyv, mely sokat fog tartalmazni, ami a naptárnak örök irodalmi értéket kölcsönöz. Ugy a magyar, mint az amerikai történelemből merített számos kép fogja díszíteni ezt a naptárt, mely körülbelül 250 oldalra terjed s amelyet INGYEN fog megkapni mindenki, aki előfizetését megújította s a tíz centnyi szállítási költséget beküldi.

Hátralékos előfizetők s olyanok, akik az előfizetést meg nem újították idejekorán, az értékes naptárra igényt nem tarthatnak. A naptár szétküldését karácsony előtt kezdjük meg.

Előfizetési díjak így czimzendők: BEVÁNDORLÓ, 322 East 72nd Street, NEW YORK.

BAJAN KATICZA HANGVERSENYE. Egy új magyar csillag tűnt fel az amerikai zenevilág egészében. A fiatal **Baján Katicza**, aki odahaza nagy sikereket aratott, nemrég érkezett ide édes anyjával, öz. dr. Bajánnéval s a múlt pénteken mutatkozott be a Boulevard-kävcház hangversenytermében a new yorki magyarságnak a kedves megjelenésű művésznő, aki fiatalasága dacára otthon érzi magát a zene-művészet nagy birodalmában. Beethoven, Chopin, Brahms és Aggházy egyes műveit játszotta el meleg érzséssel és az alkotó művészek helyes megértésével. A közönség gyakran megújuló tapsokkal honorálta játékát. Miss Baker énekszámait egészítették ki a sikerült hangversenyt. Ez

KARO SYRUP
TESZTÁBAN NAGYON IZLETES. — KENYÉRRE KENVE IGEN JÓ. — TISZTA ÉS EGÉRSZESÉGES. ADHAT BELOLE A GYERMEKEKNEK ANNYIT, AMENNYIT CSAK AKARNAK. NEM CSAK "ÉDESSED", HANEM "ETEL". TAP-LALÓ ÉRTÉKE OLYAN, MINT A HUS ÉS KRUMPLÉ. EMBEREK, AKIK AZT MONDJAK, HOGY M ÁSFELE SZIRUPOT NEM EMÉSZTENEK MEG, A "KARO" SZIRUP- BÓL AKAR MENNYIT EHEZNEK.

KARO
CORN SYRUP

10 cent egy nagy kan
KÉRJE A GROCERESÉTÓL.

LILIAM CREMET ES SZAPPANT
RÓTH SAMUEL-félét
ha használ, arca sima, fehér, puha és mint a narmat, friss és tünde lesz. SZEPLŐT, májfoltot, pattanásokat, kiütéseket és minden neven nevezendő arczisztálanságot legrovidebb idő alatt az arczról levez. Kapható RÓTH SAMUEL gyógyszerárban, a „MEGVÁLTO”-hoz.
125 AVE. A, Cor. 8th Street, NEW YORK CITY.

Dr. S. GOLDMAN
EGYEDÜLI VALÓDI Ó-HAZAI MAGYAR ORVOS volt császári és királyi katonar orvos.
Dr. GOLDMANN okleveles belgyógyász, szemészetorvos, és katonar orvos, és gyógyszerész. Különös figyelmet fordít női és férfi titkos betegségekre, melyeket ő gyorsan és biztosan, titoktartás mellett, a legújabb mód szerint gyógyít. Minden betegsükből teljes bizalommal forduljanak hozzá személyesen vagy levélleg, ő nem csinál hurbubórt, ő becsületesen, Szepes vármezei származása magyar ember.
IRODAI ÓRAK: Reggel 9-től este 9-ig. Vasárnap reggel 9-12
TELEPHON: Bell 5430 Court. F. & A. 883 Main. FIGYELJENEK JÓL A CZIMRE.

Windt H. és társa
Magyar Bank
Vasut- és hajóügy-ügynöksége
Közjegyző Békebíró
East Pittsburg, Pa.
ALLAMI POSTA A SAJÁT HAZÁBAN.
Telefon 135 Turtle Creek. Telefon 135 Turtle Creek.

Tárcza.

A paraszt.

Irtá: Abonyi Árpád.

—Lódulj ide, Mihály, fogd meg a széket és tolj ki a kertbe, a napra. Ugy látom, ma szépen süt a nap... nem maradok a szobában.

—Jófélé nap vagyon odakümm, tekintes urfi, hála istennek! Fájul neki lehet ereszkedni a szántásnak, mert hogy ugyis lemaradt véle az egész falu. Mert hogy olyan visszajára fordított októbris hónapot, mint ez a mostani, még nem tisztelttem erre nálunk felé, holott pedig már ötven esztendeje lézengek ezen a világon.

—Ne prédikálj annyit, Mihály, hanem toljad a széket, hogy az isten verje meg... Ma megint rajtam van ez a nyomorult köhögs, nem bírok megállani lábamon a gyengeségtől. Egy szunyog nem egyéb, mint én, pedig ha meggondolom, hogy alig multam harmincnyolcvéves — megész a mérég...

—Ne tessék káromkodni, tekintes urfi, mert majd megharagszik az uristen ő szent felsége.

—Fogd be a szádat, ostoba paraszt. —Be diühös rám megest az urfi.

—Nem érted, hogy fogd be a szádat! —Hát hiszen jó, no... befogom.

—Ökör.

—Újjé, könnyögöm... mi még? Jobb lenne — azt gondolom — ha kocsi tetszene küldeni Vásárhelyre az orvos uré.

—Megütheti az istennyila őt is, meg

téged is és valamennyi paraszját ennek az átkozott falunak. Színét se lássam többet! Általában senkit sem akarok látni — érted? Senkit! Egyetlen teremtetett lelket sem.

—De tán az espány urat béngedhetem!

—Nem!

—Holott pedig szóllása lenne a szántás erányában...

—Végez neküllem, nem akarok tudni semmiről semmit. Szántasson, ahol akar, töllem akár a saját zsiros hátát is fölsháthatja a nyavalyás... fütyülök rá!

—Be fütyölös ma az urfi.

—Mihály, ne mérgecsis!

—Nem én!

—Szemtelen paraszt... meg nem állhatja, hogy bele ne ködöljön az ember szavába, s ha mindjárt pisztolyt szegeznék is a fejének. Vigyázz magadra, Mihály, mert mielőtt kifünám a páramat, — még elesaplak és elkergetlek téged is, mint a Jánost, meg azt a vigyorgó Jós-kát, a gazembert, aki megllopt.

—En nem lopok.

—Tudom, hogy nem lopsz. Beesületes számár voltál egész életedben, azért is házassodtál meg, hogy az ördög vigyen el...

—De már csak jobb, hogy a Veronkát vitte el az ördög és nem engem. Ma vagyon épp egy esztendeje, hogy a tekintes urfi költségére kivitték drága bársornyos koporsóját a temetőbe. Tetszik tán emlékezni? Azért mondom, hogy kivitték — mert én nem vittem. A tekintes urfi is nagy tisztességben részesített azt a szerencsétlen... hogy mondjam... teremtet, mivelhogy szintén kijárult ko-

porsója után a temetőbe. Az egész falu ott volt, csak én nem. Az urfi felette nagy tisztességben részesített feleségemet a temetésen, — álmélkodott az egész falu, csak én nem... Pedig elprédálhatott arra a szép temetésre a tekintes urfi, vagy kétszáz pengő forintot, — nem é? Tán még többet is.

—Mi közöd hozzá!

—Nékem semmi. Töllem nem tellett volna, az bizonyos. Mert ugyan miképpen adhattam volna a béremlől csak koporsóra negyvenöt pengő forintot! Meg a tisztelendő urnak huszonöt pengőt, meg a másik tisztelendő urnak huszat, meg a kántornak tízet, meg az énekesnek nek harminczet, meg a gyertyákra, pár-nára, szemfedőre, koszorura egy esomó jó pénz... No, meg a sirja föl tét köre ezeltölt félesztendővel, vagy ötvenet, ugy-e, bizony... ami már jóval többre mégyen, mint az én egész esztendei bérem. De nines olyan gyönyörüségés kö három se a temetőben, mint azé a... Veronkáké. Isten nyugosztalja szegényt, szép egy fehüresléd volt, az bizonyos. Tetszik tán emlékezni, hogy milyen szép volt? El is ment utána a kicsi eszem, mikor rábö-londulék, hogy megkérdjem a részeges apjától és feleségül vegyem — a tekintes urfi engedelmével. Mert az urfi oly igen kegyes volt, hogy megengedte, hogy ide a kastélyba hozzam. Lakást is méltoztat-tott rendelni... két szobát konyhával... azt bizony, kettőt, konyhával, mintha nem is udvarbírója, vagy espánja lettem volna. Ette is a fene a többi eselédet, kivált a János kocsiest, meg a Jóska irnokot, aki megllopta az urfi. No, hiszen el is tetszett őket esapni, az igaz... főleg a moeskos szájuk miatt, mert az valami volt!

—Te is így jársz a rossz szájjaddal.

—Nékem nines rossz szájam.

—Most jedig hová paranesolja, hogy töl-jam? Jó lesz itt a nagy fák alatt?

—Ördögöt les jó!

—Tölj el amoda a szököktü mellé. Ott legjobban süt a nap.

—Igenis, értem! Tehát már toloom... gyerünk... No, itt jó lesz. Azt gondolom, hogy itt, ahol most vagyunk, most már jó lesz, mert ide fájul süt a nap.

—Mégállhatsz. A pipádat pedig tedd el és ne füstölj az orrom alá.

—Nem is ég.

—Érzem a szagát.

—Lehet, hogy egy kicsit szagos; teg-nap óta nem volt érkezősem, hogy illen-dőképpen kihuzzam madzaggal a szarát és kitisztítsam a pipa nyakát is, mert hogy mostanában mindég az urfi körül kell tánezolnom, mint egy megkerült kappannak, ha a kakas a tyukok közbé kevénykedik...

—Ha nem tetszik, elmehetsz! Ilyen számar paraszt, mint te, elég akad.

—De már csak itten maradok én az urfi mellett, hiába komiszkodik vélem. Tudom én, hogy csak azért ilyen pok-rócz, mert levette lábáról a nyavalya. Mig friss erőben volt, nem volt Ilyen. Soha finomabb és jobb gazdát, mint az urfi! Boldogult tekintetes ura atyja is igazi ur volt, de az urfi még igazibb volt... ezt hitemre vállalom akár az Atya uristen felségess trónusa előtt is, hol boldogult feleségem a... a Veronka... tetszik tudni... alighanem pórul járt, se-gény, mert alighanem kihullott a rostán, melyben az uristen legfőbb szentjei a jó-kat és gonoszokat megrostálják, hogy lássák, ki való a mennyországra, ki nem és ki perlegen le a rosta líkán egész a

pokolnak fenekére, ahol is forró szurok rotog.

—Fogd be a szádat, azt mondani!

—Befogom én! Bár hiszen csak annyit akartam mondani, hogy alighanem az a boldogtalan asszonyszemély az a... a... Veronka is ott sikongat azon rotog-gó szurokban, ahol a többi gonosz.

—Miert, te marha?

—Hejnye, be vastagon komiszkodik ma vélem az urfi! Pedig — mondom — hiávaló, mert én el nem hagyom. Itt maradok mindég mellette éjjel-nappal, amig csak élni méltóztatik, bár — meg-vallva becsületesen az igazságot — fél-nem kellene a tekintes urfi betagsúgtól — de nem félek. Tudja a gézi au-da, hogy mostan miért nem félek, de nem félek. A Veronka betegsége is ez vala, de attul rettentőképpen félttem. Attul a naptul kezdve, hogy egyszer csak szára-zon köhögni, meg fogyni kezdett és szép lilium-arezán kitüzesedtek azok az es-téretes piros foltok, akik akkuratúsán bé-mondják a sebesen elkövetkező hep-tikát... a tüdővész, könnyögöm, azt azt... a tüdővész, hogy az istennyila üsse meg, be piszok egy nyavalya és nines is náki igen orvossága más, ha ilyen kutya sebes-en gyün, csak a koporsó... az az — a koporsó, instálom, meg az anyaföld nyir-kes kebele...

—Mihály!

—Igenis. Hallom én, ha lassabban ordítja is az urfi... Tessen paranesolni!

—Ha még egy szót szóllasz, leütlek... paraszt...

—Hejnye, hejnye... be fenyen beszél az urfi, pedig a karját sem igen tudja már fölemelni a párnáról, hiába meroztí igit ráam a szemit! Tehát nem is szolok

többit, nem is azt, hol aludni nehogy te igen egy he ember föld al rogyást tiltására pokloká pögögő kat... dött ur eselédet

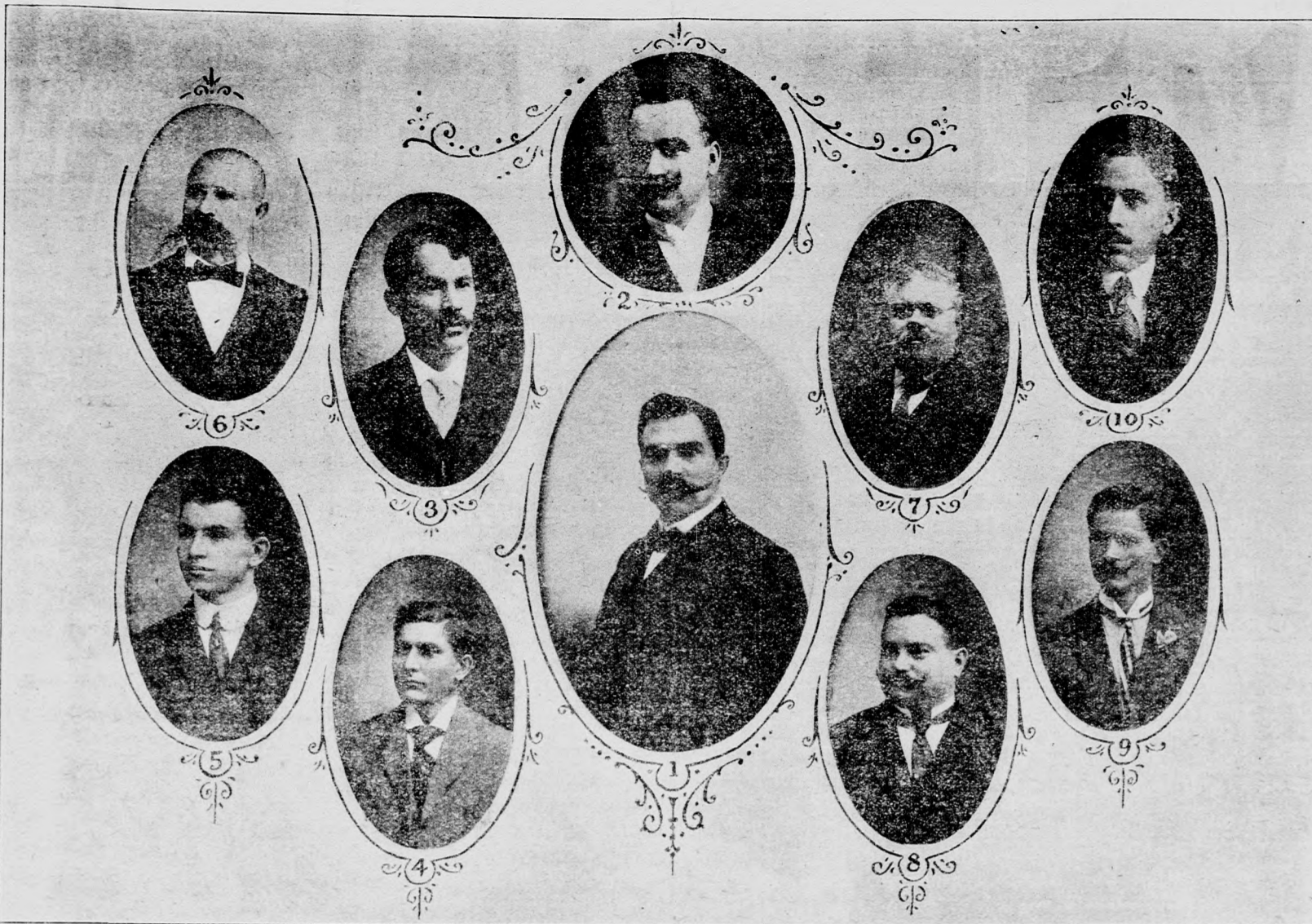
Szeretes A Kelet Az ősi, Amiből Szeretes Szeretes Szeretes Szeretes

Szeretes S buvá A kinlé Amire,

A N. Y. Első Magyar Társalgó és Betegs. Egylet Tisztikara.

Lapunk más helyén beszélünk a New Yorki Magyar Társalgó és Betegsegélyző Egylet huszonöt éves jubileumáról, melyet holnapután, vasárnap fognak megünnepleni a new yorki magyarság érdekei részvétele mellett. A magyar ünnepi szónokok tiszt. Kuthy Zoltán esperes és főt. Kovács Lajos római kath. plébános lesznek. Az angol ünnepi szónoklatot Cukor Mór ügyvéd fogja tartani.

Alkalmoszerűnek tartjuk a jubileáló egylet tisztikarának képen való bemutatását. 1. Nagy Dániel elnök, 2. Völgyi Gyula jegyző, 3. Szalay Ferenc p. ü. titkár, 4. Fedor János ajtóőr, 5. Wank Ferenc könyvtárnok, 6. Nickli György betegellenőr, 7. Petheó Bálint pénztáros, 8. Peck József alelnök, 9. Takács Károly második könyvtárnok, 10. Schvagerko Tivadar lev. titkár.

Kívánjuk, hogy ezek a derék férfiak, akik a new yorki magyarság egyik legrégebb, a kultúra és a jótékonykodás terén egyaránt áldásosan működő egyletnek élén állanak, ezt az egyletet egyre jobban felvirágoztassák.

Magáról a vasárnapi jubiláris ünnepélyről csak azt kívánjuk megjegyezni, hogy az összes new yorki magyar egyletek meg fognak jelenni. Ott lesz a férje oldalán Gerster Árpádné, aki husz év óta zászlóanyja az egyletnek, ott lesz Nuber Sándor főkonzul s minden magyar előkelőség. Ezek a prominenciák — összesen kilencen, — a jubileum emlékére aranysegeket vernek a zászlórudba. Az ünnepély délután 3 órakor veszi kezdetét az egyletek fogadtatásával, majd az ünnepi gyűlés veszi kezdetét. Diszlokómával és tánczessel fog az emlékeztető ünnep véget érni.

ajóbbi Casper kisasszony kísérte a zongorán.

Reméljük, hogy Baján kisasszony nem sokára egy újabb hangversenyyel örvendeztetni meg a magyarságot.

BRIDGEPORTI HIREK. Tomory István bridgeporti tudósítónk írja: A bridgeporti Szent Imre hercegről elnevezett római kath. magyar ifjúsági kör vasárnap, f. hó 5-én a Ciglar Hallban megismételte a közönség kívánságára a Lihomfi előadását. Az előadás másodszer is fényesen sikerült. A szereplők mind egyike elemében volt s a második előadás még jobban folyt le, mint az első.

LUKÁCS PLEBÁNOS LEVELE. Főt. Lukács János bridgeporti gör. kath. lelkész Rényi Jenő volt bridgeporti képviselőnkre vonatkozólag azt írja, hogy Rényi Jenőnek a reá és egyházközségére vonatkozó tudósítása nem felel meg a valószínűségnek. Mert, így írja Lukács plébános, 1. En igenis ott voltam azon a hangzatos nemzetünnepélyen és pedig az ünnepély végéig. 2. Azon a nevezetes gyűlésen, ahol s amikor Rényi családi ügyeit tárgyalták és őt a gyűlésből kizárták, nem voltam jelen. 3. A Rényi által főméltósnak minősített Bandré nyilatko-

tóbbet egy árva szót sem. Voltaképpen nem is akartam egyebet mondani, csak azt, hogy attul a naptal kezdve... még aludni se aludtam ott, ahol a Veronka, nehogy ráragadjon a baj. Mert feletem igen ragadós nyavalya az, nem jó véle egy helyen lenni; belekapaszkodik az ember tüdejébe és olyan hamar elviszi a föld alá, hogy annál keservesebb összevagyást nem igen talál ki emberek pusztítására azon tehénlábú Belzebub, aki a poklokat kormányozza, s a forró szurok pöffögő tüzeségébe veti a rossz asszonyokat... meg az olyan istentől elrugaszkozott urakat, kik a szegény, beesületes eszélemben feleségit elszerezték.

Gitana

Irta: Ignotus.

Szeretem látni finom hajadon
A Kelet, ahonnan jöttél s jöttem
Az ősi, uri, mély elborulást,
Amiből lettél és amiből lettem.

Szeretem újból karcuságait,
Szeretem a szemöldöd aggodalmát,
Szeretem ha szólsz, küzködő szavad,
Szeretem ajkad fájdalmas nyugalmát.

Szeretem földalatti éneket
S buvó tüzeit, mit mozdulatlan szitasz —
A kimlódás új kéjét szeretem,
Amire, avatatlan, megtanítasz.

zatról esakis saját lapjukból értesültem; 4. Engem kártyázní és borozgatni nemcsak hogy Rényi nem látott, de soha senki nem látott, mert sem a bort, sem a kártyát nem szeretem; 5. Soha senkit nem bántok, az igazságot azonban szeretem mindenkinek a szemébe megmondani.

Közöttük ime Lukács plébános helyreigazítását s ezzel lezártuk az aktákat emez ügy felett.

THURY ILONA NEW YORKBAN. Thury Ilona színművésznő, akit ez év tavaszán bucsuztattunk el s akit a közönség a bucsuelőadás alkalmával lelkes ovációkkal tüntetett ki, férjével és gyermekeivel együtt pénteken visszaérkezett New Yorkba. A new yorki magyar színházlátogató közönség ezt a kedvencét igaz örömmel üdvözölköz a körünkben s reméljük, hogy legközelebb a magyar színpadon fogjuk őt viszontlátni.

ÚJ MAGYAR ÜZLET YOUNGSTOWNBAN. Jovitzta István ismert magyar honfitársunk, aki Budapestről származott ide, november hó elején Youngstownban a St. Clair Street 1149. számú házában magyar áruházat nyitott. Az új áruházat a magyarság már csak azért is fel fogja virágoztatni, mivel egy hozzátértő és közbeesülésnek örvendő honfitársnak gondos vezetése alatt áll. Az áruházban rőtös árak, szivarok, cukorkák és gyógyszernek lesznek kaphatók. Ajánljuk őt a youngstowni magyarság figyelmébe. Jovitzta ur Youngstownban a Bevándorló képvisletével is meg van bízva.

A „MAGDOLNA” ELŐADÁSA. December hó 19-én fog Heltai Árpád rendezése mellett a Webster Hallban Rákosi Jenő „Magdolna” című énekes színműve színre kerülni. A ezmszerepet Halmos Böske színművésznő fogja eljátszani, akinek játékában már volt alkalm a new yorki közönségnek gyönyörködni. A többi nagyobb szerepek Karacs Imre, Heltai Árpád, Csongrády István, továbbá Erdős Paula, Ujfalussy Irma és mások kezében vannak. Az előadás délután 3 órakor kezdődik.

HALÁSZ ARANKA REGÉNYE. A kies Krasznahorkán kezdődött a regény, ahol Krasznay Béla gépészre bízta Andrassy gróf a gépeit. Krasznay azonban nemcsak a gépekre nézett, hanem Halász Arankára is, aki Szabolcsmegyéből vetődött Krasznahorkára. Szótték ott szerelmi regényüknek szálait, míg egyszerre csak a fonál elszakadt, — Halász Aranka fogta magát és kivándorolt Amerikába. Krasznay Béla nemsokára követte a példáját s a szerelmesek itt New Yorkban, ahol a szép Aranka a Broadway és 135-ik utca egyik előkelő házában a szobacézi-tisztogató művészetét gyakorolja, új-ból találkoztak. Találkoztak és megújult hűvel hozzáfogtak a turbékoláshoz. Ad-

dig turbékolnak, míg Aranka a szerelem költészetéből az élet legvastagabb prózájára fordult. Krasznay Bélát ugyanis azon vád alatt fogtatta el, hogy házassági ígéret címén elcsábította, erőszakot követett el rajta. Szerdán tárgyalták ezt a pikáns szerelmi regényt a West Side-i rendőrbíróson Kernochan bíró előtt. A vádlottat Hunfalvy Hugó, a ravaszságáról ismert magyar fiskális védte. Ravaszága most meg hagyta őt eszében. Egy-két fogással, amiket reprodukálni nem lehet, igazolta, hogy Katát, ha kivételesen Arankának hívják is, könnyű volt táncra vinni. A bíró a bizonyítékok során az „erőszakot” kizártnak találta és Hunfalvy fiskális érvelése alapján felmentette Krasznay Bélát.

SOUTH BETHLEHEMI HIREK. Cziráky Antal south bethlehemi tudósítónk a következő híreket közli velünk: **A MUNKA VÉRTANUJA.** Németh Mihály veszprémmegyei borzavári illetőségű 49 éves honfitársunk évek óta dolgozott a bethlehemi acélgépgyár salaktelepén, ahol a salakszállító tartály tisztításával volt megbízva. December másodikán is egy föloldalt fordított tartályból takarította ki a ráhedegetett salakot, még pedig oly szerencsétlenül, hogy a salakot alulról lazította meg, amikor egy már megmagult, 8 tonnás súlyú salakötömg leomlott és maga alá temette a szerencsétlen Németh Mihályt. Összeronsolt tagokkal, holtan szedték fel a törmelék alól. A temetése december 4-én ment végbe. Főt. Várlaky Sándor plébános mondott szívtörő beszédet koporsója felett és végezte a gyászszertartást. A temetésen testületileg vett részt a South Bethlehemi Első Magyar Társalgó és Betegsegélyző Egylet és a Római Kath. Betegsegélyző Egylet. — **SZERENCSETLENÜL JÁRT MAGYAR PAP.** Főt. Kaminski Ákos görög kath. lelkész minap temetésre készült, utközben azonban a leesett hó következtében megcsuszott és oly szerencsétlenül esett, hogy jobb lába kitérőtt. A szerencsétlenül járt lelkész a lakásán ápolják.

— **A SOUTH BETHLEHEMI ELSŐ MAGYAR TÁRSALGÓ ÉS BETEGSEGÉLYZŐ EGYLET** november 25-én tartott rendkívüli gyűlésén elhatározta, hogy ezentul női tagokat is fel fog venni. A belépni öhajító nők januárius hó 31-ig nem fizetnek beállási díjat, csakis rendes havi járulékokat s a férfitagokkal egyenlő betegsegélyben részesülnek.

VISSZA AZ Ó-HAZÁBA. Hancin Mihály ur, aki az Indiana állambeli Garyban levő jónévi Volcskó András és társa cég vezetője, rokonainak látogatására Magyarországra utazik a Kronprincessin Cecílie nevű hajón. Hazáról európai körutra indul. Helyettesítésével a cég Dobrovolsky Oszkár urat bízta meg, mert Hancin ur még csak tavasszal fogja új-ból átvenni az üzlet vezetését.

ROSETT M. Bankházai

30 év óta fennállanak

FŐÜZLET: 197 STANTON STREET - NEW YORK

FIKÓZULETEK:

477 STATE STREET, PERTH AMBOY, N. J.
145 MONTGOMERY STREET, JERSEY CITY, N. J.
22 N. MAIN STREET, WILKESBARRE, Pa.
142 FEDERAL STREET, YOUNGSTOWN, O.
PÉNZKÜLDÉS, HAJÓJEGY, JOGÜZLET.

ROBERT LEWIN & CO.

14 Shmithfield St., PITTSBURG, PA.

Az Egyesült Államokban élő magyaroknak legnagyobb és legrégebb bevásárló helye borok és pálinkák számára.

Harminczéves fennállása óta

a legolcsóbb, legjobb és legtisztább italok mindig itt voltak kaphatók. A rak-tár, mely Pittsburgnak látványossága,

14 SHMITHFIELD STREET

alatt van. Magyarok, keressétek fel csak egyszer a megrendelésekkel a ROBERT LEWIN & CO. céget s meg fogtok győződni arról, hogy ott kisütőn fött valódi törkölyt és igazi hazai szilvriumot fogtok kapni.

.....:Ótdolláron felüli rendelésnél az express-költség meg lesz térítve.....
A PÉNZ MONEY ORDEREN ELŐRE BEKÜLDENDŐ.

The Dollar Savings & Trust Co.
YOUNGSTOWN, OHIO.
Vagyon \$9,500,000. Pénzt küld az óhazá-ba és a világ minden részébe gyorsan, ol-cson, pontosan. Pénzbetétek után 4 száze-lék kamatot fizet. Magyar osztály vezetője
BURGER B. LAJOS

THE FIRST NATIONAL BANK OF NORTHFORK

United States Depository.

NORTHFORKI ELSŐ NEMZETI BANK

Az Egyesült Államok betéti helye.

Tőke: \$50.000.00. Megkeresett felesleg: \$20.000.00.
MEGKEZDTE AZ ÜZLETET 1906 SZEPTEMBERBEN.

A legelőkelőbb hajó-vonalak ügynökei. ::
Külföldi pénzeket: vesznek és eladnak.

LESTER G. TONEY, elnök,
WM. J. BEURY, alelnök,
R. B. PARRISH, pénztáros.

Postautalványokat az Egyesült Államok és a világ minden részé-ből: be küldenek.....

NORTHFORK, McDOWELL CO., WEST VIRGINIA.

A BEVÁNDORLO

Amagyar bevándorlók és az amerikai magyarok érdekeinek szentelt folyóirat.

Megjelen minden KEDDEN és PÉNTEKEN. Szerkesztő és kiadó: SINGER MICHAEL. Szerkesztőség és kiadóhivatal: 322 EAST 72nd STREET, NEW YORK. Telefonszám: Lenox 6766.

FIKRIRODOK: Pittsburg, Pa., Chicago, Ill., Passaic, N. J.

ELFIZETÉSI FELTÉTELEK: New York város és Canada egész évre... \$4.— For the United States, 1 year... \$3.00 Magyarország egész évre... \$5.—

THE IMMIGRANT

A periodical devoted to the interests of immigrants from Hungary and of Hungarians in America.

Issued every TUESDAY and FRIDAY. Edited and published by: MICHAEL SINGER. Editorial Rooms: 322 East 72nd St., New York. Telephone: Lenox 6766.

BRANCH OFFICES: Pittsburg, Pa., Chicago, Ill., Passaic, N. J.

SUBSCRIPTION RATES: For New York City and Canada, 1 year... \$4.— Egyesült Államok egész évre... \$3.00 For Hungary, 1 year... \$5.—

Entered as second-class matter January 3, 1905, at the Post Office at New York, N. Y. under the act of Congress of March 3, 1879.

SZILÁNKOK.

Annak az előkelő honfitársunknak, aki a mult hetek egy ünnepeles alkalomával a Kossuth-kultusz ellen emelt szót itt New Yorkban, melegen a figyelmébe ajánljuk a „Pesti Napló”-nak Kossuth Lajosról szóló vezércikkét, melyet lapunk mai számának vezető helyén reprodukálunk.

Abból az ezikköz, amelynek minden egyes mondata logikus erővel fűződik a másikhoz, megtanulhatjuk az, aki magyar észsel és magyar szívvel tanulni akar, hogy egyedül a Kossuth-kultusz az archimedési pont, amelyen Magyarország kiemelhető lesz nemcsak a politikai, de a gazdasági elposványosodásból. Aki ennek a pontnak hatalmát elismerni nem akarja, vagy nem ismeri a viszonyokat, vagy pedig megszünt magyar ember lenni.

A Wekerle-kormány is figyelmen kívül hagyta ezt az archimedési pontot és eljutott — mint ezt egy legújabb kábelsürgöny jelentti — a holt ponthoz. Belátja most már nemesak a kormány, mint olyan, de maga Wekerle is, hogy az osztrák császárral megegyezésre csak az juthat, aki nemesak árulja a magyar hazát, de ezt tényleg át is liferálja Ausztriának.

Wekerle mondta, hogy a császár-herceg mezey tagadásával szemben a kibontakozás lehetetlen s hogy ő most már követeli az engedélyt arra, hogy visszavonulhasson.

Bekövetkezett ime az, amit hónapok előtt megjövendöltünk. Bécs, illetve az osztrák császár magatartása két utat jelöl ki a magyar nemzet számára: a feltétlen megadást, vagy a — forradalmat. Melyiket fogják már most választani?

Egy koronás botrányhős, Lipót belga király a halállal vívódik, vagy talán meg is halt már, mire e sorok elhagyják a sajtót. Széllühdés érte az öregot, aki, a míg élt, csak testi gyönyöröknek, csak állatias ösztönöknek élt. Vajjon ezt a kéjenczet is Isten kegyelme állította népek, az emberek millióinak élére? S ha igen: mi végből?

A férjet a nyomor kiűldözte hazáról. A pennsylvaniai bányákból kiűldözött haza, Kaposvárra, a kenyeret. Azott és fázott, kinlódott és takarékoskodott, összekuporgatta a dollárokat, hogy valamikor békében élhessen odahaza azokkal, akikért hazatánná tette magát. Végre zsebében voltak a dollárok, amelyekről álmatlanul álmodozott. Végre hajóra ülhetett. Végre Kaposvárra érkezett. Felcsépett másnak a karjában találta.

A vér, mely az asszonyt bűnbe kergette, a vér gyilkost csinált a becsület munkásból. — Ime, a kivándorlói problémák egyike.

AMERIKAI DOLGOK.

Zsufolt siralomházak. New York állam három állami börtönének siralomházaiiban huszonegy halálraítelt ember várja kivégzését, ha csak a felebbviteli bíróság határozata sorsukat kedvezőbbre nem fordítja. Még nem fordult elő, hogy egyszerre annyi halálraítelt ember legyen a new yorki börtönökben, s az ezek utolsó tartózkodási helyeül előkészített helyek, az úgynevezett siralomházak szükségnek bizonyultak. Magában a Sing Sing fegyházban tizenhat halálraítelt van, s itt a siralomházat meg is kellett nagyobbitani.

A zsufoltság oka a lassuság, melyely a felebbviteli bíróság a halálraítelt felebbzéseit elintézi. Némely fogoly két év óta ül a siralomházban aggodalommal és félelemmel kapaszkodva a gondoloreményhez, melyet élete megmentéséhez fűz.

Carnegie pénz nélkül. Carnegie a napokban automobilkirándulást tett a Bronxba, melynek folyamán automobilvezetőjét gyors hajítás miatt letartóztatták. A vezető száz dollár óvadék alá helyezték. Carnegie összekutatta zsebeit, hogy az óvadékot letegye, azonban egyetlen dollárt sem talált. Elmondta, hogy van elegendő pénze másutt, hogy erszénycét odahaza felejtette, vagy elvesztette. A hallgatók mosolyogtak ez ósidők óta elavult kifogásokon.

Végre elmondta, hogy van egy háza az 1 East 96-ik utczában, melyet hajlandó óvadéknál lekötni vezetőjeért. Nagynehezen elfogadták az ajánlatot.

A sajtó hölgyei. Egy amerikai vidéki lapban olvassuk a következőket: „Lula Lepine asszony, a mi főszerkesztő, szedővassal a kezében született. Ezek óta dolgozik lapunknál, s azt hiszik, hogy ő országunk legjobb hirdetészedője. Harvey Emma kisasszony a könyvelőnk, de tud szedni is, a gépe berakni, hajtoztatni, helyettesíti a szerkesztőt, esinál szerződéseket, bevásárol, korrigál, s tud írni, mosolyogni, szidni és diésérni ugyanabban a pillanatban. Greene Berdena kisasszony a helyi tudósító, s amellet tud szedni is. Amit ő nem tud megírni, azt nem érdemes lenyomtatni. Egy másik szerkesztőnk, Hall Dóra kisasszony, oly gyorsan tud szedni, hogy minden pillanatban hideg vizet kell önteni ujaira, nehogy azok át-tüzesedjenek.”

A törvényszéki épület bajai. A new yorki törvényszéki épület ismét egyet eszámolt a héten a Centre Street irányában. Azt hiszik, hogy ez épület alapja összeomlóban van, bár már hónapok óta dolgoznak helyreállításán.

Amerikai szökevény elfogatása Bécsben. A new yorki rendőrség Bécsből sürgönyt kapott, hogy ott elfogták Jacob Seidemant, alias Alpert, aki a Title Guarantee and Trust Companyt egy hamisított csekkel 13.000 dollárral megkárosította.

Elsöpített állászerző. A new yorki rendőrség elfogott egy Frederiek Müller nevű embert, aki több embertől pénzt esalt ki azon a ezimen, hogy bejuttatja őket a rendőrséghez. A pénz állítólag a kinevezésre befolyással bíró tisztviselő megvesztegetésére kellett.

Elégett emberek. A 83 South Street alatt nagy tűz dühöngött, melynek három ember áldozatul esett. Egy Mrs. Braun nevű asszony, egy hároméves leánya, s egy ismeretlen ember égett meg a lángokban.

Tizenöt millió dolláros kenyértrészt. A new yorki pékek gyűlést tartottak, melyen kimondották, hogy tizenöt millió

dollár alaptökével új kenyértrésztöt alakítanak.

Pár héttel ezelőtt jött St. Louisból Oscher Miksa, az ottani American Baking Company elnöke, s a nagy nyugati malmok nevében ösztönözte a new yorki pékeket egyesülésre, mely esetben — ugymond, — nemesak a lisztet fogják olcsóbb áron beszerezhetni, hanem az egyes czipők árát is felemelhetik egy centtel. Ha pedig a szerencsétlen fogyasztó zugolódik, akkor mi sincs könnyebb, mint a kenyér súlyát kisebbre szabni.

Hóviharok a nyugaton. Míg New Yorkban még mindig tavaszi időjárás járja, addig három nyugati államban a hóvihar pusztit. Kansas, Oklahoma és Texas államokban nagy károkat okozott. A távírtelefon közlekedés több helyen megszakadt, s a vasuti forgalmat is csak nagy ügygyel-bajjal lehet lebonyolítani.

Roosevelt visszatérése. Roosevelt volt elnök Washingtonba üzenetet küldött, melyben közli, hogy úgy ő, mint Kermit fia a lehető legjobb egészségben vannak, s hogy a jövő év júniusában szándékoznak az Egyesült Államokba visszatérni.

Taft üzenete. Taft elnök megküldötte első évi üzenetét a kongresszus számára. Az üzenet lényegesen különbözik a Roosevelt által küldeni szokott üzenetekől. Nem harezot, hanem békét hirdet az ország kereskedelmi jólétének, felvirágzásának érdekében. Az üzenet hangját mindvégig az anyagi előrehaladásra való törekvés jellemzi. Kerüli a trösztellenes törvényekre, a tröszt elleni harezokra való vonatkozást, hanem annál több teret szentel a kiviteli kereskedelem fejlesztésének. Különösen érdekes része az üzenetnek az, mely a postatakarékpénztárnak megvalósításáról szól, s az erre vonatkozó törvények meghozatalát sürgeti.

Fehér Jenő

ur lapunk képviseletében most utazza be NEW JERSEY államot és PENNSYLVANIA keleti részét. Kérjük ottani honfitársainkat, sziveskedjenek Fehér Jenő urat pártfogásukba venni. Előfizetések és hirdetési díjak felvételére fel van jogosítva.

APPALACHIA, VIRGINIA First National Bank ELSŐ NEMZETI BANK Tőke és felesleg 50.000.00 dolláron felül. Három százalékot fizet évente januárius és július eszéjen. Barmily összeggel számlát nyithat s minden letétet bármely pillanatban visszafizetünk. Ez a bank nagy testületnek tulajdona, amelyek Wise Countyban vannak üzemben és milliányi dollárokat képviselnek. A deponált pénze tehát teljesen biztos és bármikor visszavonható. Miután bankunk NEMZETI BANK, az Egyesült Államok kormányának felügyelete alatt áll. E. J. Prescott, H. F. Whitehead, G. Jenkins, elnök, alelnök, pénztáros.

DETROIT MAGYAR ORVOS: Dr. HERBERT LEO volt esaszári és királyi eszedorvos. TITKOS BETEGSÉGEK SZAKORVOSA 2225 JEFFERSON AVE. WEST DETROIT, MICH

Dr. Farkas D. János, 315 Market St., McKeesport, Pa. Magyarországi és amerikai egyetem végzett orvos, elvállal minden nemű betegségek gyógyítását. IRODAI ORÁK: Delelőtt 9 órától 11-ig. Delután 1 órától 3-ig. Este 7 órától 9 óráig. TELEFON: P. & A. 800.

KISS EMIL HAJÓJEGYET VEGYE MEG 104 SECOND AVE. NEW YORK

DR. KIRÁLY BÉLA KERESZTÉNY GYÓGYINTÉZETE 123-5 Street, McKeesport Pa. Gyógykezelek a saját intézetemben mindennemű betegséget, úgy nőknél mint fű fiáknál kés, fájdalom és elaltatás nélkül. Haskéregsrűlést, rákot, jófállás mellett, operáció nélkül végbélbajokat. Férfiaknál és nőknél 8-10 nap alatt folyásokat és sebeket, amelyek más orvosok kezelése alatt hónapokat vesznek igénybe. LEVÉLBELI MEGKERESÉSEKBEK EMLITSEK A „BEVÁNDORLO”-T. Minden bizalmas levélre bizalmasan válaszolok.

A NAGYVILÁGBÓL.

A kibontakozás zátonyra került. A magyar politikai válság ügye teljesen megfeneklett, s most már kilátás sincs annak mostanában való megoldására. A kormány egyhangu határozataiban kijelentette, hogy minden további fázadást a válság megoldására hiábavalónak tekint, s kérte az uralkodótól a szolgálat alóli felmentését.

Élve eltemetett csecsemő. Mexico városában egy Maria Isabel Hernandez nevű asszony elevenen eltemette két más asszony segítségével elsőszülött gyermekét azért, mert fiut várt és leány született. A három nőt letartóztatták.

Kitiltott mormon. William Wright new yorki embert, aki mint mormon misszionárius utazta be a világot, Németországból a rendőrség kitiltotta.

Megszakadt összeköttetés. A brit szigeteket és Franciaországot a mult hét folyamán nagy vihar seperte végig, aminek folytán a távíróösszeköttetés Német és Angolország között megszakadt. A sürgönyöket ennek folytán az Egyesült Államok keresztül kellett Londonból Németországba küldeni. A zavar azonban nem sokáig tartott, s az összeköttetés csakhamar helyreállott.

Nagy szerencsétlenség Hamburgban. Hamburgban az Elba partján két gáztartály felrobbant, melynek következtében tűz támadt. Huszonöt ember életét vesztette. Ezek az emberek a telep nagyobbitási munkálataim dolgoztak, s hirtelen eltűntek a lángok között, melyek iszonyu magasságba felecsaptak.

Lipót király baja. Lipót belga királyt jobboldalán szélhűdés érte. Ennek következtében jobb karját nem tudja mozgatni, s teljesen képtelen járni. Állapota az orvosok véleménye szerint igen komoly.

Repülőgépek a francia hadseregben. A francia hadügyminiszter egy nyilatkozatban kijelentette hogy Franciaország hadserege messze el van maradva más országok hadserege mögött légi közlekedési eszközök dolgában, s előterjesztést fog tenni a minisztertanácsnak repülőgépek beszerzésére iránt. Meg van arról győződve, hogy a repülőgép lesz a jövő leghasználhatóbb légi közlekedési eszköze.

A brazanzai herceg adóssága. Mihály brazanzai herceg a gazdag amerikai leánygyal, Miss Anita Stewarttal való házassága előtt egy millió dollárnyi adósságot esinált Budapestben. A herceg a fizetés házássága idejére ígérte, amit elmulasztott megtenni. Most hitelezői beperelték, hogy tartozása kiegyenlítésére kényszerítsék.

Hétszázézer koronás sikkasztás. Kremser morvaországi város lakosságát nagy sikkasztás tartja izgalomban. A város pénztárosa, Victorin a város pénztárából hétszázézer koronát sikkasztott. A sikkasztás csak úgy történhetett meg, hogy a pénztáros működésében évek óta senki sem ellenőrizte, s az úgy bánt a közpénzzel, mint magánvagyonával. A sikkasztót letartóztatták.

Borbély-iskola A NOSSOKOFF FELE legbiztosabban jut-tat kenyérhez. 6-8 hét alatt kész borbély, fodrász, köröm-, vagy arczapó lehet bárki. 1405 Penn Ave., Pittsburg, Pa.

MORRIS FORST CO Pittsburg, Pa. 200 Shmithfeld cor. Second Ave., Amerika legnagyobb és legrégebbi... Pálinkaháza. Pálinkáink legjobbak. Győzdön meg, tegyen egy próbarendelt. Minden 5 dolláros rendelésnél mi fizetjük a szállítási díjat keletre New Yorkig, nyugatra Chicagoig. Chicago vagy New Yorkon teli államokba csak 10 dollár az azon felül rendelésnél fizetjük teherárunkat külváre a szállítási költséget. KÉRJEN ARJEGYZÉKET. IRJON MAGYARUL. Üzletvezető: ANDREJKOVICS BÉLA. Czim: Morris Forst Co. 200 Smithfield cor. 2nd Ave., Pittsburg, Pa.

SZABÓ LAJOS postamester CHROME, N. J. és VIDÉKE EGYEDÜLI MAGYAR KÖZJEGYZŐJE. HAJÓ-ES VASUTI JEGYEK TORVÉNYES UGYNÖKE. Pénzszállítás Európa bármely részébe. Az Egyesült Államokban engedélyezett Money Orderen szállítok, hol \$10.000 óvadék van letéve. Minden réam bizott törvényes ügyeket a legszakszertűben elvégzek. Tanácsot és utbaigazítást ingyen adok. CZIM: LOUIS SZABÓ, Chrome, N. J.

Hórvat képviselők rágalmazási pere. A bécsi esküdtbírósg előtt a héten szenzációs rágalmazási per tárgyalása vette kezdetét. Ötvenkét hórvat képviselő perelte be rágalmazásért dr. Friedjung Henriket, az ismert történetírót és a Reichspost című lapot. A rágalmazási per alapjául egy, a legutóbbi Balkán-válság idejében megjelent cikk szolgált, melyben az volt megírva, hogy hórvat képviselők a szerb kormány szoldjában állanak, s a szerb kormányhoz Bosznia és Herezegovina elszakítására és Nagy-Szerbország megalakítására vonatkozó terveit szolgálják. A cikk végül megjegyzi, hogy Kossuth Ferenc ezt az agitációt Magyarország Ausztriától való kiválasztására fogja felhasználni.

A por nagy port vert fel, s előrelátótlag több nepig fog tartani. Jól érte-sültek között azt állítják, hogy a cikk gróf Aehrenthal külügyminiszter és Ferenc Ferdinánd trónörökös tudtával jelent meg.

A spanyol király betegsége. Alfonso spanyol király tüdővészben súlyosan megbetegedett. Állapota állítólag nagy aggodalomra ad okot, bár a nép aligha aggodítki komolyan, bámi is legyen szeretett királyja sorsa. A bajt a fiatal király atyjától örökölte.

Rudolf trónörökös halála. Több mint husz év mult el Rudolf trónörökös végzetes halála óta, s még mindig nem szünet meg vele foglalkozni. Most Lujza belga hercegnő, a szerencsétlen sógornője, a „Pester Lloyd”-ban cikket tett közzé, melyben azt írja, hogy a trónörökös nem gyilkolták meg, hanem öngyilkosságot követett el.

Rudolf trónörökös állítólag egy, a luxemburgi parkban tett séta közben mondotta neki, hogy erejének és egészségének teljében akar meghalni. Bizonyos személyek, akik állítólag bírják Rudolf trónörökös halálának titkát, igyekeznek ebből tőkét esinálni, s titoktartásukból megélhetést szerzeni, de mint a hercegnő mondja, ő tud mindent, ami a meyerlengi tragédiát megelőzte, s csak is a trónörökös emléke iránti tiszteletből hallgatott.

EGYETLEN MAGYAR FENYKÉPEZÉS DOWNS STUDIO 9 W. MAIN STREET, UNIONTOWN, Pa. Magyarok, keressétek fel.

Duyava Mihály, New Salem, Pa. BANKAR ES HAJÓUGYONK. Kétszáz koronát (40 dollár) 85 centert hazaküld az ó-hazába. Szerződéseket kiállt, peres, örökösödési és katonai ügyeket legpontosabban lebonyolít. OKIRATOKAT EGY DOLLÁRRAL ALLIT KI.

Dr. R. A. GANS, New Salem, Pa. Egyedüli magyarul beszélő orvos a vidéken, sok évi kórházi gyakorlattal. Telefon: 310-12. Magyarok, keressétek fel bizalommal.

First National Bank, NEW SALEM, Pa. Az egész környéken a legmegbizhatóbb és legrégebbi takarékpénztár. Kijadja a pénzt felmondás nélkül. PONTOS, BIZTOS, LELKISMERETES.

Péntek, Ha Mint él fé Pató Be m Ha a Köz — E Rosk Hám S szá Tudó Javit Már Mit Köz — E Ninc Amit Tern Minc Mit Mit Köz — E Nap Ugy A ro Minc Hám De n Ha — E Dános. Budapest Mióta hatalmas erővel tartott, azóta volna. holott ölt dehogy Ellen — már nács. A Fejérvár a korona miniszter idegen o val tárgy LÁSSAL 1909-ben Aazon tól sem ja, mind golt. U hangzotta mehetnek atyákból Justh lat. Ugy nek, mer László, mondott, harezok nak a p ges embe lett. Justh zatot tet holyban Gyulát előkelő Weker Bécsben, Érdeke esapodár botrányr fiskális lesz... N akkor ne Végül krét hon kének ne Gál Sánd is neki a is vágott Fogadja letét is. Budapest fejezték. daczára régi vál alapján nyakán nyi, Ehr Budapest ványának per alkal rint. Kossut alkalmá polgárme te Turin

A CSALÁD TÁMASZA.

Regény.

Írta: DAUDET ALFONZ.

(Huszonkettedik folytatás.)

Wilkie a miniszter szójátékát úgy fogadta, mint egy rég ismert mondást és mintán eléget kaczagott rajta, azt mondta:

— Valfon papa, ne ámsítsd magad! a fiatal generáció nagyon hívő és nagyon hajlik a miszticizmusra.

— Lehet. — A miniszter vállat vont. — De azért még mindig nem tudom, hogy mit akar ez a Claudius? Az ő kedvéért egyetemen bele, hogy a polgári esküvét az egyházi áldás kövesse; noha összes vásárját meg fogják érte orrolni. Hát mit akar még?

A fiatal lány anyja szeretetteljes becsületessége alatt lecsillapult és nyugodtan felelt:

— Más feleséget akar. És ő ezt nem utkolta előttem.

— Megbolondult?

— Nem én! Hirtelen bolondult bele a szép Dinába. Raymond nővére.

— Tyűh, az áldóját, kezd a dolog komolylyá válni.

A titkár az ezt a fogai közt mormogta.

Valfon moorvona kérde:

— Mi volna ezen komoly?

— Mi? Az, hogy ez a kis pástorkalapos sejt egy éjszaka alatt mindnyájunkat elbűvölt; az öreg Dejarinet, Javel Markot, még a kövér Numa is tüzet fogott. Én mint a kicsike táncosa, tudom ezt legjobban és nem esodálok, hogy Claudius olyan gyorsan lobot vetett.

Valfon mozdulatlan arccal állott szemközti a pamlaggal, melyen Florence az anyja mellett ült és dühösen harapálta a körmeit, ami e bámulatos önmurmat tanuló ember benső izgatottságának egyedi jele volt.

— Hallod, Floflo, — szólalt meg egyszerre, — mondd meg egész körülményesen, hogy mi történt köztetek.

— Ugy volt, hogy ...

A fiatal lány félig behunyt szemmel küszölte össze művésziesség hajfűzését anyja fedetlen vállain és minden szóval megmegróppantotta a rendkívül finom művi indiai legyező kis elefantesontpálcáit, melyeket idegesen folyton szétbontott és összehajtogatott.

— Mihéyt az a kis Eudeline-leány Huis Helena jelmezében megjelent, Claudius olyan volt, mintha kieserlették volna. Szórákoltan, mord arccal bámult a kis liputi pástornőre és a két négyes köti színtében addig nem nyugodott, míg Raymond be nem mutatta nővérenek. Kétszer jártak együtt a keringőt; aztán Claudius a büffethez vezette a leányt, a hóvíz őket követtem. Rám sem hederitettek; láttam, hogy az a kis fruska foghegyről szüresülgette a serbetjét és ártatlan arczot vágva beszél az ima hathatóságáról. Mondom, hogy a mi szakításunkban a vallásnak van szerepe. Az egész idő alatt arról beszélgettek. A kiseske nagyon jártas a hittanban, a keblén fityegett a szentelt írem. Végre meguntán a dolgot és figyelmeztettem Claudius, hogy ha még egyszer tánczol a kis távirásznál, én szakítok vele. Erre ő azt felelte, hogy sajnos, már lefoglalta a következő táncra is. „No, hát akkor mondj le valami ürügy alatt!”

Láttam, mint közelit habozva táncosnőjébe, miatt a zenekar a tánc első ötetemre rázendített. Látszott rajta, hogy gondolkozik, habozik ...

— Ö mindig habozik — már ilyen a természete, — szögt Wilkie.

— Az én természetem nem!

Florence a szavakat haragosan bökte ki és a szenvedett sértés emléktől biborogó gulyó arccal tette hozzá:

— És ő mégis vele táncolta a polkát.

Illeges zokogás akasztotta meg a hangját és a kis legyező valamennyi pálcikája szilánkokra törve hullott a padlora. Valfonné, kit leányának izgatottsága bántott, amár most más dolgokon járt az esze, megfogta mind a két kezét és vizsgálta.

— Hadd beszéljen tovább, dünyögte a miniszter.

— Ez az egész — suttopta Florence. — Képzoljék, az a Claudius még olyan szemtelen volt és a füzértáncot velem akarta táncolni, melyre már előbb lekötött. Úgyjól azt mondtam, hogy rossz szül érem magamat és így alkalmat nyujtottam arra, hogy mellém ülhessem és boosánatot kérjen. De nem, ő szépen visszatért a távirásználhoz és reggelig együtt táncoltak. No, nem szakítás ez? Egy percig mély esend állott be. A

hajnali szürkület első derengésében, mely az ablaktáblákat megvilágította és az égő lámpák sárgás fényét elhomályosította, az életre ébredő Páris tompa lárájára, és inasok nesztelen surranásai, a kioltott csillárok csilingelése, egy-egy végsőt lobbáno láng utolsó fellobbanása középett a jelmezben és gondolkosmódban egymástól oly teljesen elütő kis csoport, mely a játékszoba egy kis szögletében összebujt, aggódva nézett össze; de mind-egyikük csak a felét árulta el annak, a mit gondolt.

Mennyi esemény játszódtott a szemük előtt e rövid, máris elúnt álomvá vált bál ideje alatt! A Mozartmenutt hegedűinek szabályos, majdnem ünnepléses ütemei sok illuziót, sok reményt vittek el dalszárnyakon; persze egyes reményeket érintetlenül hagytak. A sértett büszkeség nehéz ragyogó könyveseppei rezegtek Florence nagy szemében; az anyja szemében be nem vallható öröm villámai lobogtak; Valfon pedig, noha sokat vesztett mostohalánya házasságának dugába dőlésével, titkos kéjjel gondolt arra, hogy Florence itthon marad, hogy tovább is a terdecie ültetheti és a szívére ölelheti. Színtel harag volt tehát esupán, mely a jalkai körül vonaglott, midőn a feleségnek szemére vetette, hogy minden bajnak csak ő az oka, mert annyira belebolondult abba a koldusfamiliába.

— Azok a, hogy is hijják? Igen, tudom már, azok az Eudelinek. Először meghívtad azt a fodrászlegény fejjű fiut, aki sütővassal kibodoritott hajával jó parhizet akar hajhászni. Aztán a fivére révén közén jutott a huga is, ez a kis Dina, aki szintén ravasz kis rókának látszik.

— Hallgass! — A leányról egy szót se szölok. — Azt csak egyszer láttam, azt nem ismerem. De Raymond, a családi vértanu, aki szép, mint amilyen Jézus lehetett húszéves korában és aki épp ugy hordja a keresztjét az egész életen át, nem, az sokkal istenibb, semhogy a te kiesinyes önzésed megérthető. Ne ócsárd, megtiltom!

Lázaz izgatottsága, szerelmes méltatlankodása, az imént szenvedett sértés, melynek nyomát a homlokán sötétlő riáncz elárulta, mindez hozzájárult, hogy szenvedélyes lelkesedésre gyuljon és a hajdan esodaszép, remek vállu asszony, néhány muló percze visszanyerett klasszikus szépségének tisztá vonásait. Oly nagymérvű izgatottság dult a lelkében, hogy ha a gyermekek jelenléte meg nem akadályozza, odakiáltotta volna a férjének, melyek idegesen folyton szétbontott és összehajtogatott.

— Igen, az akit emlegetsz, szép és én szeretem — és ma éjjel szerelmet esküdtem neki, itt a szomszéd szobában; hallo, szerelmet. No, most szölk; merj csak szólni, majd megfelelek én neked.

— És férje olyan jól értette őt, olyan féltelen indulat kitörését látta előre, hogy nem erősködött tovább.

— Utóvégre, ha én veszek is egy lapot, az öreg Jacquard veszt egy miniszteri tárczát; mert azt csak nem kívánhatja, hogy a fia sértő magatartása után én őt tengerészeti miniszternek nevezzem ki.

— Oh, Claudius nem igen óhajtott, hogy az apja miniszter legyen. Akkor még neki kellett volna Lyonba menni, hogy a gyárak felügyeletét magára vállalja.

Florence a nagy fali tükör előtt állott és küssé megvizsgálódva nyugodtan tárgyalt a dolgot, miatt hajából kiszedegette a virágot. Mostoha-apja átölelte karos derekát azzal a kétértelmű gyengédséggel, mely vele szemben minden mozdulatát jellemezte.

— Menj aludni, menj, édes Flofloka; még ebben az ügyben nem mondtuk ki az utolsó szót. Bármilyen balga is legyen a völegényed, annyi esze csak lesz, hogy egy ily sehonnai leánykát, akit a ember szeretől is megszerezhet, nem fog feleségül venni.

Florence tagadólag rázta a fejét:

— Látszik, hogy nem ismered.

— Igaza van, papa, — szölt Wilkie, — aki azon mesterkedett, hogy Florence szétszedett legyezőjét újra összeállítsa. Claudius olyan jó bolond, aki azt hiszi, hogy beesületét veszi ezen a földön és örökké elkárhozik a másvilágon, ha nem a legnemesebb szándékkal udvarolna egy esinos leánynak. Meg vagyok hát győződve róla, hogy ha valóban szerelmes Dinába, hát meg is fogja kéri a kezét. Az igaz, hogy sokáig fogja húzni-halasztani, mert a fu örökké habozik és ingadozik. Valóságos inga! Ez onnan van, mert oly vézna és hosszú. Azért hát kijelentem az én kis Florenceomnak, hogy ha csak egy pirinkót is kívánja, — ezzel a nővérehez közelebb húzódtott és fonyadt, maliziozus arczával, mely jelmezeket szinpopájában még vénebbnek látszott, megröntette Florence könyves orezáit — magamra vállalom, hogy őt Claudissal ki-

békitem, még mielőtt a legkisebb lépést tette volna és hogy házasságukat minden fáradság nélkül, újra nyélbeütöm, mint ahogy összeállítottam ezt a legyezőt.

Florence kezébe vette legyezőt, melynek részei nagyon ügyesen össze voltak illesztve.

— Hogy fogod azt düldre hajtani?

— Az már a mi titkunk és azt csak a mamával fogom közölni, aki segítéket fog nyujtani, ha itt lesz az ideje. Hallo, mama?

— Mit! — kérde Valfonné, aki újra elmerengett édes álmodozásiba.

A miniszter, aki jól olvasott neje lelkében, gyuosan röhögött.

— Láttjátok, hogy a szegény mama már nem is hallgatja, mit beszélünk. Az álom elnyomja. Menjünk aludni.

Mig ők hálószobájukba vonultak vissza, a miniszteri lakosztály részben kaczer, részben fejedelmi pompájú hálószobájába, melyeket egy intelligens kártpos, Wilkie felügyelete alatt, aki a család művésze volt, teljesen kivetkötetett volt hajdani szálloda-jellegűkből, az alatt Dina, a nagy izgatottság ártatlan okozója, anyja oldalán aludt vagy legalább úgy tett, mintha aludna a esodalámpához csimzett bolt hátsó részében. Eudeline asszony szerette volna kikérdeni a kicsikét, hogy a bál részleteit megtudhassa; de szegény majd ledobott a fáradságtól és az álom azonnal elnyomta. Szegény anyja, ki mint a legtöbb idősebb ember, egy bizonyos éjszakai óra elmultával nem tudott többé elaludni, nagynehezen kényserítette magát, hogy mozdulatlanul feküdjék ágjában az éjjeli lámpa félhomályában, mellette alvó lánya lélegzetét és Raymond idestova járkálását hallgatva.

Noha jóval több mint egy órája mult el annak, hogy Raymond hazakísérte nővérét, nem tudta magát arra határozni, hogy ő is lefeküdjék. Félíg levetkőzve sétálgatott föl és alá a szobában, melynek oly alacsony volt a mennyezete, hogy frizurájának hajpora hozzáöröszölődött. Aztán meg-megállt és megvetően nézte a szegényes vaságyat, a fenyőasztalt és a három különféle szalmaszéklet. Oh, milyen furesa ellentéteket tapasztalunk a párisi existenciák között, amelyek a csillárok fényében ugy ragyognak és aztán odahaza a nyomor és a gond sötét-ségében kilobbannak. Beh gonosz gondolatokat szül ez az ellentét és szegény egyetemi hallgatóban, ha eszébe jut, hogy nincs egy krajczer vagyona, nincs semmi egyebe, esupán egy fekete frakkja és néhány előkelő ismeretsége, amikor valamiféyesnagyvilági ünnepele után reggel a maga szomorú hónapos szobájába vagy szegényes családi otthonába jut vissza.

Ha az illető gonoszlelkű és ha lehangolt-sága irigykedéssé fajul petroleum és dinamitmerényleteken, társadalmi megtorlásokon jár vérengző álmodozása; ha pedig gyengelelkű, korlátolt eszü ember,

életének hány szép óráját fecserli terméketlen, hiru ábrázolásokkal és tépelődésekkel.

(Folytatása következik.)

Indiana Trust & Savings Bank

Magyar Testvérek! Ha megakarított pénzeket, melyet kersives munka árán szerezetek, biztos helyen megörzés céljából elhelyezni óhajjátok, küldjétek el a fenti címre. A bank elfogad betéteket és a nála elhelyezett pénzért

3 százaléknai kamatot

fizet. S a TELJES ÖSSZEG minden időben felmondás nélkül kivétel.

BEVALT, VESZ ÉS ELAD külföldi pénzeket a legkisebb százalék mellett.

KÖZJEGYZŐI OSZTALY elkészít kérvényeket, meghatalmazásokat, adás-vételi szerződéseket és konzulátusilag hitelesíteti őket.

HAJÓJEGYEK eladása a leggyorsabb és legbiztosabb hajókra.

PENZKÜLDÉS az ó-hazába a legbiztosabb és a leggyorsabb módon.

AKI HAZÁT akar építeni INDIANA HARBOR körül, annak a bank ad pénzt a felépítésre, TELKEK MAGANÁL A BANKNÁL OLCÓSÁRON VÁSÁROLHATÓK.

BÁRMI FELVILAGOSÍTÁSTÉRT forduljanak MAGYAR NYELVEN erre a címre:

INDIANA TRUST & SAVINGS BANK 3338 Mich Ave. Indiana Harbor, Ind.

HUNFALVY HUGÓ HITES ÜGYVED ÉS JOGTANACOS, közjegyzői hivatal. Iroda a fopostával szemben. 231 BROADWAY, New York City.

A BEVÁNDORLÓ NYOMDÁJA. Alapzabályokot a LEHETŐ LEGOLCSÓBBAN KÉSZITUNK. Vidéki megrendelések pontosan és közöltetnek. 153 East 4th Street, New York.

RIZSAK JANOS KÖZJEGYZŐ. MAGYAR PENZKÜLDŐ ÉS VÁLTÓINTÉZETE 127-2-ik UTCZA, PASSAIC, N. J. FOLKÜZLETEK: FRANKLIN FURNACE, N. J. SOUTH BETHLEHEM, PA.

LEGOLCSÓBB és LEGBIZTOSABB. SCHWABACH ÉS FIA. 1225 FIRST AVENUE, NEW YORK, 1431 FIRST AVENUE, a 74-ik utca közelében.

MEGBIZHATÓ BANKÁROK.

E rovat alatt oly bankcégeket nevezünk meg, amelyekhez horfításunk bátran fordulhatnak pénzküldés vagy pénzbetétek céljából.

NEW YORK ALLAM. KNAUTH, NACHOD és KÖHNE, 15 William street, New York. KISS EMIL, 104 Second Ave., New York. NEMETH JANOS, 457 Washington street, New York. ROSETT MORITZ, 197 Stanton Street, New York. PENNSYLVANIA ALLAM. B. HENDLER, successor to A. HENDLER SON & Co., Cassandra. THE BRIDGEPORT BANK & TRUST CO., Bridgeport, Ohio. WISCONSIN ALLAM. MERCHANTS AND SAVINGS BANK, Kenosha. NEW JERSEY ALLAM. RIZSAK JANOS, 127 Second street, Passaic.

OHIO ALLAM. THE BRIDGEPORT BANK & TRUST CO., Bridgeport, Ohio. WISCONSIN ALLAM. MERCHANTS AND SAVINGS BANK, Kenosha. NEW JERSEY ALLAM. RIZSAK JANOS, 127 Second street, Passaic.

INDIANA ALLAM. INDIANA TRUST AND SAVINGS BANK, 3338 Mich. Avenue, Indiana Harbor. VIRGINIA ALLAM. FIRST NATIONAL BANK, Elso Nemzeti Bank, APPALACHIA. W. MAIN STREET.

WISCONSIN ALLAM. MERCHANTS AND SAVINGS BANK, Kenosha. NEW JERSEY ALLAM. RIZSAK JANOS, 127 Second street, Passaic.

INDIANA ALLAM. INDIANA TRUST AND SAVINGS BANK, 3338 Mich. Avenue, Indiana Harbor.

MAGYAR fogorvos. Foghuzás fájdalom nélkül. Biztos és jó kezelés. DR. FRANK KERN. 233 EAST, 10. UTCZA, NEW YORK.

WÁRADY LAJOS. Hazai peres és katonai ügyek pontos elintézése. PENZKÜLDÉS AZ Ó-HAZÁBA. HAZAK VÉTELE ÉS ELADASA. 449 s. Broad St., Trenton, N. J.

KAIL G. ARPAD. BANK ÉS HAJÓJEGYÜZLETE. Alapított 1890-ben. Közjegyzői iroda ugy hazai, mint amerikai ügyek elintézésére. PENZKÜLDÉS AZ Ó-HAZÁBA hetenkint kétszer, a legpontosabb és legolcsóbban. UNIONTOWN, Pa., W. MAIN STREET.

Vertical text on the far left edge of the page, likely page numbers or marginal notes.

Magyar Lloyd.

Hivatalos jelentés a magyarországi vetés-állásról. — Talpra, magyar ipar! — Mezőgazdasági főiskola. — Kisgazdák szervezése. — Vízkerült magyar birtok. — Új nemzetiségi pénztézet. — Liverpooli új magyar levelező.

A magyarországi vetések állásáról és a mezőgazdasági állapotról a következő hivatalos jelentést tették közzé: Október és november folyamán az előző hetek folytatásaként többnyire napos, enyhe és több ízben egészen meleg időjárás uralkodott, amelyet esteinket ugyan néha felváltott a hűvös, szeles és esős (havas, sőt deres) időjárás is, mindazonáltal a külső őszi munkálatok befejezéséhez és talán nagy részben a vetések fejlődésére ennél jobb időt alig is lehetett volna kívánni. Buján, részben túlságos gazdagon fejlődtek a vetések. Nagyon sok helyütt legeltetni, s elég sok vármegyében, igaz, hogy csak a nagyon korai vetéseket kaszáltatni is kellett, olyannyira bokrosak és erőteljesek voltak. Igaz, hogy a többnyire szépen, erőteljesen gyarapodott vetések között a rozsdás is mutatkozik, úgy hogy vöröses és sárgás színű buza és rozs mind több és több helyen látható. A férgek, rovarok és mezei egerek kártételai szintén szembetűnők már, néhol kiszántások is történtek emiatt. Különösen a hesszeni legyek, a csikoshátú buzalégy, a cserebogár és a drótféreg álcái okoznak elég sok kárt és főként a korán vetett gabonákat pusztítják. A repezet itt-ott hernyók tizedelik, ebből is kiszántottak már, de szintén csak szórványosan. Az enyhe őszi időjárásban az őszi gazdasági munkálatok is nagyobb arányra megtörténtek. A gumós növények vermesítésére is nagyon kedvező idő járt. A szőlők befodásával is elkészültek, ugyanint a gyümölcsfák és esemeték rendezésével. A jószág jó kondíciók között most is kijár a legelőre, rétre és a hol a talaj megengedi, a bujább és erőteljesebb vetésekre is. Már eddig is nagyon sok szálás takarmányt takarítottak meg a gazdák a legeltetésre alkalmas kedvező időjárás következtében és így szálás takarmány okozta kalamitásoktól alig is kell tartani, legfeljebb a Tisza vidékének némely részében, ahol a kedvezőtlen nyári időszak következtében gabona, tengeri és különösen takarmányféle nagyon kevés termelt. Hiány elég sok helyen a megszokott takarmány, néhol szalma hiányában még a homokot is felhasználják a takarmányhoz, szerencsére azonban, a tengeriszar bősége a szalma hiányát a legtöbb helyen némileg ellensúlyozza.

A nyomoruságos magyar iparon akart segíteni a Magyar Gyáriparosok Szövetsége, amikor felvette és hatalmas mozgalmat dagasztotta az ipari hitel szervezésének a kérdését. Egetően sürgős ennek a nagyfontosságú kérdésnek a megoldása, mert már-már lehetetlenség szó nélkül tovább nézni, hogy a magyar ipar ne tudjon azért boldogulni és fejlődni, mert egy-két nagy banknak nem az az érdeke, hogy az ipar olcsó és hosszulejratu hitelhez jusson. Mert nézzük csak, mi is most a helyzet? A helyzet most röviden az, hogy a nagy bankok, ha adnak is nagy keszervesen iparvállalatoknak kölcsönt, akkor ezt oly drágán és olyan formában adják, hogy az iparvállalat majd hogy bele nem pusztul. Mert például igazolható, hogy egyik-másik nagy bank abban a pillanatban szoritja meg a vállalatot, amikor biztos benne, hogy a vállalat fizetni nem tud, vagyis a vállalat nem tudja visszafizetni a nagy kölcsönt. Ezt azért teszi a nagy bank, hogy a vállalat olcsó pénzért a kezére jusson. Példa van rá, amidőn egyik legnagyobb magyar bank egy iparvállalatot ilyenformán akart kifogtatni a vagyonából. Mindenként természetesen az az oka, hogy hosszulejratu hitel nem áll az ipar rendelkezésére. Ezek a szegényteljes állapotok akart segíteni a Magyar Gyáriparosok Országos Szövetsége, mely a mozgalmat megindította és remélhetően diadalra is fogja vinni.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület néhány év óta állandóan felszínen tartja azt a tervet, hogy mezőgazdasági főiskola alapíttassék. E kérdés fölött bebáton tanácskoztak az Omge irodalmi és tanügyi szakosztályának pénteken tartott ülésén is. A szakosztály elhatározta, hogy a mezőgazdasági főiskola létesítése érdekében a legszélesebb körű akciózt indítja meg a társadalomban és a sajtóban egyaránt. — Az amerikai magyar gazdák örömmel üdvözik ezt a mozgalmat. Kápolnáról olvassuk: A hevesvám-

TITKOS

BETEGETSÉGEKET. — FOLYASÍTÁS ÉS GYULADÁS A CSÖBEN stb. biztosan és gyorsan gyógyít a MERSITS-féle "INJEKTIN" nevű befecskendő szer és a "SANCTIN" vértisztító cseppek. — E KÉT SZER EGY FINOM FECSKENDŐVEL 2 DOLLÁR beküldése után bármely címre titoktartás mellett elküldetik, úgy, hogy ott már nem fizet rá semmit. — Ugyanint betegség megállítására szolgáló ÖVSZEREK is kaphatók.

Egyedül kapható a **Vörös Kezesz** ELSŐ MAGYAR GYÓGYSZERTARBAN Dep. C. 8901 Buckeye Road, CLEVELAND, OHIO. Bővebb felvilágosítást és hasznos tanácsadót INGYEN küldünk.

gyei kisgazdák most tartották Kápolna községben szervezkedő gyűlést, amelyen körülbelül 500 kisgazda jelent meg a vármegye minden községének képviselőiben. Megjelentek továbbá: gróf Károlyi Mihály, az OMGE elnöke és Bernát István, a Magyar Gazdaszövetség igazgatója. Gróf Károlyi Mihály üdvözlötte a hevesvámgyei kisgazdák tömörülését, majd Krisztian Imre kápolnai kisgazda javaslatára a gyűlés kimondta a hevesvámgyei gazdaszövetség megalakítását.

Béldi László, Nagyiküllő vármegye volt főispánja, a trencsénvármegyei Dretora községben örök áron megvette a Borszki lengyel nagybirtokostól 2800 hold kiterjedésű birtokot és a rajta levő szeszfáradat. A birtok száz évvel tovább a Korinszky grófként tulajdonában volt.

Brezón, mint olvassuk, Gazdasági Bank Részvénytársaság cég alatt új nemzetiségi pénztézet alakult 50.000 korona alaptőkével.

A kereskedelmi miniszter Kamm és társ kereskedőjeget megbízta, hogy Liverpoolban mint a m. kir. kereskedelmi muzeum tiszteletbeli levelezője működjék.

Megint a Lánchíd.

Egy érdekes régi szerződés.

Még csak a minap születésnapjára fordulója alkalmából emlékeztünk meg a budapesti Lánchídról, s most egy érdekes szerződés révén ismét foglalkoznunk vele. Ezt írják ugyanis hazulról: 1838-ból egy érdekes szerződés van birtokunkban, amelynek a címe: A budapesti Lánchídát illető szerződés s így kezdődik: Mi József császári, királyi és ausztriai főhercege, aranygyapjas, nemkülönb Szent István apostoli királyi rendje nagykeresztény vitéze, Magyarország nádorispánja, királyi helytartója és törvényes főkapitánya, a' Jászok és Kunok' főispánja és birája' a' es. kir. lovaság fővezére, két magyar lovas sereg ezredese és tulajdonosa, Pest, Pilis és Solth törvényesen egyesült vármegyék örökös és valóóságos főispánja, a magyar királyi Helytartó Tanács, ugyasint a Hét Személyes Tábla előülője, mint az 1836-ik esztendői 26. törvények által felhatalmazott országos küldöttség előülője és ugyanazon küldöttség többi tagjai, adjuk emlékeztetül mindeneknek, kiket e tárgy most, vagy jövőben illetet: hogy midőn szabad királyi Pest városában egy Buda's Pest közt építendő állandó hidat íránt fönt emelített törvény értelmében tanácskoztunk volna, akkor hódosi és kizidai báró Sina György ebbeli munkálatnak végebetelére mint vállalkozó magát jelentvén, Mi a törvény rendelkezését s ennek végrehajtására vezető minden eszközöket és egyéb körülményeket figyelembe véve, a ezélba vett építés

Minden kishirdetés TIZ szóig
25 cent.
Minden további szó 2 cent.
Kishirdetésekre előre fizetendőek.

KIS HIRDETÉSEK

KISHIRDETÉSEKET elfogad a „Revandorló” minden úgynöke és a kiadóhivatal: 322 East 72 street, New York.

EGYHAZI ÉRTESÍTÉS.
A new yorki 14-ik utca és 2-ik Avenue sarkán levő ref. egyház lelkesze: **HARSANYI LÁSZLÓ.**
Istenisztelet minden vasárnap d. e. 11 órakor. Lelkészlak: 214-6 E. 11-ik utca. Telephone: 730 Orchard.

A COLUMBUSI ÉS VIDEKI MAGYAR REF. EGYHÁZ
A lelkipásztor ezimre: Rev. **ALEX. SZÉKELY,** 1764 S. Washington Ave. Istenisztelet minden vasárnap délelőtt 10 órakor, délután 3 órakor, vasárnap iskolája délután 2 órakor.

Asszonyok
és lányok kerestettek a „Star” ingkészítő gyárba. Állandó munka. Vasalásra, öltöszet, díszítésre, varrásra. A tanulás ideje alatt is fizetnek. A gyár tiszta, tágas. A munka könnyű, állandó és a fizetés jó.
Star Shirt Factory,
376 WASHINGTON AVE., Bridgeport, Conn.

RIZSAK JÁNOS
passaizi pénzküldő budapesti irodája
VII. KIRALY-UTCA 193. SZAM ALATT van.
Irodavezető: **RIZSAK MIHALY.**

VÁSÁROLJATOK MAGYARNÁL!
YOZWIAK W. J.
mészáros és hentes
— 1211 ST. CLAIR STREET, —
YOUNGSTOWN, O.
Telefon 581 Main.

végrehajtását törvényesen reánk ruháztott hatalmunknál fogva a vállalkozó b. Sina Györgynek s illetőleg vezérére alatt alkotandó részvényes társaságnak a leg felsőbb jóváhagyás kikötése mellett következő feltételek mellett átadtuk és engedjük.

Következik 23 pontban a feltételek. Érdekes mindjárt az első pont, mely kimondja, hogy a társaság köteles „két oszlopu, minden teherre számított s így szakadatlan közüzölsre tökéletesen alkalmas lánchídat W. T. Clark által készített rajznak utmutatása szerint tulajdon költségén felépíteni” s a legrovidebb idő alatt a közönség használatára megnyitni. Mivel a vámszedés a társaságot illeti, köteles ezért Pest és Buda városát kárpótolni. Hogy a hídnak jó állapotban tartása biztosítottassék, köteles a vállalkozó azonnal százezer forintot az ország igazgatóságának kimutadni és „szüntelen világosságban tartani”, melynek kamatai mindaddig felhalmozottnak, míg a kitétt summa egy millió conventios forintrá növekedik, hol ez a szerződési esztletek fölélték egy tartalék pénzalappal fog szolgálni.

A szerződés kilenczven évre szólott, mely után a város tulajdonába megy át a Lánchíd. Bármű baj érje a hidat, a társaság semmi kárpótlást nem kívánhat, kivéve, ha háborus körülmények a hídnak elpusztulását okoznák. Egy egész oldalt vesz igénybe a hídvámkö megállapítása. A legkisebb vám 1 kr., a legnagyobb 40 kr.

Az érdekes szerződést József nádorispán, báró Sina György s verebi Végh Ignác kir. tanácsos, nádori ítélemester, írták alá.

Kitüntetett császár.

Vilmos és az angol fővadászmeister.

Egyszerű földi halandó azt hihető, hogy a trón világában véget ér a dekorációk hűsága, elvégre is az uralkodók már ezredtőlajok gyanánt jönnek a világra és egymásnak születésnapjukra legmagasabb rendűt küldöz, önmaguknak pedig nem lehetvén udvari tanácsosai, ugyan mire vágyhatik egy ambiciozus császár. A hadjáratoknak két vége van, mikor megkezdí az ember s mikor megverik az embert, ez tehát nem alkalmas az ambicioz kiélgtetésre. Akit a koronás fők ambiciozja érdekel, az vegye tudomásul, hogy VII. Edward angol király fővadászmeisterre ötvenéves jubileumára kiadta száz példányban a jubilszöveg elnevezett Jackson-könyvet, mely sokkal fényesebb névsort foglal magában, mint a góta almanach és beléjuttni sokkal nehezebb, akár a német császári trónusba, amint például a német császár esete mutatja.

Jackson az angol királyi udvar fővadászmeisterre, immár ötven éve, egy dísznőbörbe kötött könyvet horrott magával, melybe feljegyezte annak a nevet, ki repülő vadra különös, mesteri lövést tett és talált is. Medvét, sőt oroszlánt, akár bölényt és mammothot lehetett valaki utczájával, ez nem volt elég a Jackson könyvébe való bejutásra, ellenben elég volt egy sebesen felszópolgy madár, ha a vadász mesteri lövést tett.

Mrs. Szilágyi
budapesti egyetemen végzett és a new yorki Board of Health által engedélyezett okleveles szülész. Segélyt és tanácsot nyujt, a legnehezebb szülésekénél is. 111 St. Marks Pl., E. 8th St., New York, az Ave. A és Első Ave. közt.

Dr. Vasváry W. Jenő
ur, lapunk segédszerkesztője, 134 Washington street alatt nyitott irodát PITTSBURGBAN, Pennsylvania államban és Ohio keleti részében minden tekintetben képviseli a Bevándorlót. Előfizetési és hirdetési díjakat felvehet és nevünkben nyugtázhat. Ottani olvasóink minden a lapot érdeklő dologban forduljanak hozzá.

Pásztor Béla
ur, aki azelőtt Pennsylvania államban képviselte a Bevándorlót, a mai napról kezdve CHICAGO-i irodánk élén áll. Illinois és Indiana államokban van felhatalva előfizetési és hirdetési díjak felvételére és nyugtázására.

HA NEM BESZEL ANGOLUL
és ha akarunk tudni, akkor küldje be a nevét és pontos címet.
MANDEL ERNŐNEK
6 majd felvilágosítást fog küldeni, hogyan lehet megtanulni három hónap alatt.
Tandíj 2 dollár havonta.
61 AVENUE A., NEW YORK, N. Y.

Balogh Sándor
MAGYAR ÉTTERME ÉS BOROZÓJA
103 második Avenue, New York
(a hatodik utca sarkán.)
NAPONTA ZENE, BOROK HAZHOZ KÜLDETNEK CSALADOK KEDVENCZÉRE : : : TÁLKÖZÖSHELYE. : : :
Telefon: Orchard 4027. |
Urak részére burtozozott szobák heti : : két dollártól feljebb kiadók : :

HARRY M. MATZ, POCAHONTAS, Va.
Itt kaphatni a legfinomabb italokat. Ciszhelek a vendégek számára. RENDES EMBEREK KONYVRE IS KAPNAK ITALT. Videki rendezések meg aznap eszközöltetnek. — MAGYARUL BESZÉLNEK. FINOM KISZOLGALÁS.

Bányászt keres
A POCAHONTAS CONSOLIDATED COLLIERIES CO. 50 bányászt keres munkára. Munka mindig van Virginia állam a legjobb bányáiban. Több magyar bányász MÁR HUSZ ÉV OTA dolgozik ezekben a bányákban, amiről mindenki meggyőződhet. A bányákban nincsen gáz s a teleper van MAGYAR TEMPLOM ÉS MAGYAR ISKOLA.

A német császár és több ízben részt vett fiatalabb éveiben a vadászatonok, de hiába volt a legmagasabb, felséges rokonomi protekezió, nem tudott a könyvbbe jutni. Már mint germán ezéár — ahogy elmondja a legfelsőbb száz részére kiadott könyv — vett részt a sundringhami vadászaton. Egy fázán repült fel elötte, de mire ezélba vechette, jó nyolczvan méteymire repült már. A császár lött és talált. E pillanatban lépett ki a bozótból Jackson mester alakja.

—Látta? — kérdezte a nagy imperator — látta?
—Láttam, felség!
—Nos, bejutok a könyvbbe?
—Máris beirtam, felség. — mondta Jackson mester, a kezében levő könyvet mutatva.

Az angol király nagy ünnepet rendezett e napon a német császár tiszteletére, itt végre bejutott vágyai könyvébe, melyben a magyarságot két, reánk kedves képviseli: Rudolf trónörökös és báró Bánffy Gyulka a korán elhunyt zenepeóta.

És miután a dícsőséget nem érdemes örökké csak Jackson mester zsebében őrizi, az angol király kiadta száz példányban a dícsőségek könyvét, bizonyára egy sem marad a nyakán.

GUTTMAN J. és TSA
a Nyugat első magyar könyvkereskedése
Imakönyvek, reznyek, történelmi munkák és minden egyéb könyvek, háza dühűgyűjtemény, szeszeti paprika, líptói taró, magyar szülészeti vár elárultatás nyáiban és kicépbiben. Járnyos árak. Posta megrendelés postozás eszközletnek.
PEDLEKNEK KÜLN KEDVEZEMENYEK.
Minden megrendelés így ezimend:
J. GUTTMAN & CO.,
380 WEST DIVISION STREET, CHICAGO.

I. A. GAREE
1064 MARKET ST., WHEELING, W. Va.
Tiszta Rye és Bourbon whiskey, kitűnő borok, gin, cognac, rum, kümmel, törköly, szilviorum és minden más ital. A LEGJOBB MINŐSÉGU PALACZKOZOTT WHISKEY KVARTIA 80 CENTTŐL EGY DOLLARIÓ.
— Sör nagyban való eladás. —

Lelkészek és egyleti titkárok ne feledjék, hogy
KÉTSZAZ HEMZETT MAGYAR ZÁSOLÓ
hirdeti, hogy az egyedüli megbízható magyar zásoló- és jelvény-készítő.
PERÉNYI BÉLA
335 East 14th street, New York.
Írjon árjegyzékért, költségvételért.

MAGYAR JOGVEDEKŐ EGYESET (HUNGARIAN PROTECTIVE SOCIETY)
Pittsburg, Pa.
— Alapított 1895-ben. —
Igazgatósági üléseit tartja minden hónapban saját helyiségében.
433 Fourth Ave., Pittsburg, Pa.
Elnök: Ohegyi János, t. elnök Károlyi E. József, alelnök Magyar András, pénztárnok Horváth János, titkár Koháry Bertalan, ügyész: W. Clyde Grubbs, T. Chalm Duff, magyar ügyész: s. közjegyző Dobb István, ellenőrök Kovács Rudolf, Stagner János. Igazgatók Pittsburgban Horváth János, Magyar András, Connellsville és vidékén Kollész István, Traweshyn és vidékén Kráitz Kálmán, Flemmingpark és Pittokban Karne Vendel, Bruceon és vidékén Kánya Gábor, McKeesportban Kánya Gusztáv, Trarben Leugely János, Ambridgeben Szabó János, Irvinben Kopházi József, Dumkirben Simon József, New Brightonban Görös Kálmán, Duquesneban Gogolya András, Coleyban (Castle Shanon) Báthory István, Leechburgban Soltész János, Preston, Burdin és vidékén Géci Imre, Hadnagy Ádám, Pricedalen Krajnyák András, Coal Bluff-shire Oakson Herspold István, Coal Center és vidékén Jakubik János, Andó József, Wickhavenben Szabados István, W. Leisenringben Elek András, Unfontonban Matulya Zoltán, Lyndonan Magetti Géza, Expediten Szunyogh Ferenc, Vintonalen Olesányi Lajos, Blackburnon Zhorai János, Adalidlen Mihók György, Leisenringen 3. Viry János, Star Junctionban Kéles István, Largen Beő János, Connorvillen Gyurkovics József, Loct No. 3, Mitró János.

Kérjen árjegyzékét
améddig a kérele tart.
Importált háza vendők felárban; beszélőgepek, magyar dupla lévelező, cizsák, csizmák, szomonikák, im és óvás-könyvek, valódi "lakó"-pák és zsupak, híral-telefónok, és s tancok, aranygyűrűk és sübe-lők.
üzletében kaphatók minden háza, ezélek legjebb minőségben és legolcsóbb árban. Kedvezetes bédjegyzet kiadom legújabb árjegyzékem 300 szep képpel.
Pokorny Jozsef,
New York, N. Y.,
77-1st Ave.
433 2nd st.

ARANYERFÁJDALOM, VÉGBELVISZKÉTEG
12 óra alatt szünik és gyorsan gyógyul a "Vöröskereszt Végbelkénés" által. Egy dollárért bárhova elküldjük. — Egyedül kapható "VÖRÖSKEREZT GYÓGYTÁR"
8901 Buckeye Road, Cleveland, Ohio.

Magyar Demokrata Klub.
Klubhelyiség: 322 East 72-ik utca, New York.
Gyűléseit tartja minden pénteken esti 8 órakor.
Hivatalos nyelv: Magyar és angol.
Tisztségviselők: Elnök Csukor Mór, alelnök Práger József, dr. Goldberger Márton, Weissman Mór, pénztáros Neufeld Emil, pénzügyi titkár Klein B., jegyző Kisfalvy A., levelező titkár Schlesinger A. Miksa, könyvtárnok Ligeti Imre, ajtóőr Tenner Árpád, bizalmi férfiak Klein József, Peter Lajos, Fried Fülöp, Solomon Markus és Igel Zsigmond, végrehajtó bizottság: Susman S. Vilmos elnök, dr. Horn I. Ferenc, Dersz, Henrik, Tenner Gyula és Klein Dersz. Vigalmi bizottság: Fried Fülöp, Groszman Ignác, dr. Horn Ferenc, Ligeti Imre, Tenner Gyula.

VASÁR NAPRA

A „Bevándorló” pénteki szépirodalmi melléklete.

V. ÉVFOLYAM. 99. SZÁM.

Literary Section of „A Bevándorló”.

PÉNTEK, 1909. DECEMBER 10-én.

II. Miklós csár és tanácsadói.

VII. A nagyhercegek.

Az orosz csári udvar intim életének legfontosabb faktora: a nagyhercegek kara és az összeesküvők gárdája kerül eszméletre az alábbiakban. Nehez dönteni, hogy kik ártottak többet II. Miklós csárnak és Oroszországnak: a nagyhercegek-e, vagy az összeesküvők?

Konstantin nagyherceg évek óta nagy tekintélyt tanúsított a tudományok iránt és azért elnöke lett a tudományos Akadémiának. Mint ilyen azzal tüntette ki magát, hogy nem engedte meg, hogy körkijű és több író felvegyenek az akadémia tagjai sorába.

Vladimir nagyherceg fia, — Cirill és Boris az egyetlenek voltak, akik részt vettek a japán háborúban. Főképpen Borisnak tanácsos volt „elhagyni” Pétervárt, illetőleg a távoli harezmezon vitézségi érdem szerezni, hogy jóvá tegye azokat a húszévesnyeket, melyeket Péterváron követték. Boris ugyanis nagyon kicsinyes életmódot folytatott a fővárosban, és esztalankodásai alatt annyi pofont kapott, hogy ott kellett hagynia a húszévesedet, melynek tisztje volt. Boris Kuporátin alatt szolgált, a kínai falvakban háborozott, kártvázott és oly botrányokat okozott, hogy a kínaiak többször panaszra mentek Kuporátinhoz. A kínai leányokat bántalmazta, levágatta a czopfjakát, megfélemlítette és megverette őket. S mindezt bor és zene mellett követte el első osztályú vasúti kocsikban. Így mulatott az orosz csár unokaöccse a háborúban és így viselt háborút a japánok ellen. Nem volt külön nála Cirill sem, aki a Petropavlovsk hajón szolgált Makarov alatt. A hajó tudvaleg a tengernagygyal együtt elsüllyedt. Egyetlen Cirill tudott menekülni azzal, hogy tengerbe ugrott. Nyomban Pétervárra utazott. Boris ellenben tovább is ott maradt, anélkül, hogy egy csatában is részt vett volna, ami nem akadályozta meg a csárban, hogy néhány rendjelet ne akasszon a mellére, csak azért, hogy rehabilitálja a Péterváron kompromittált nagyherceget.

Összeesküvések a csár ellen.

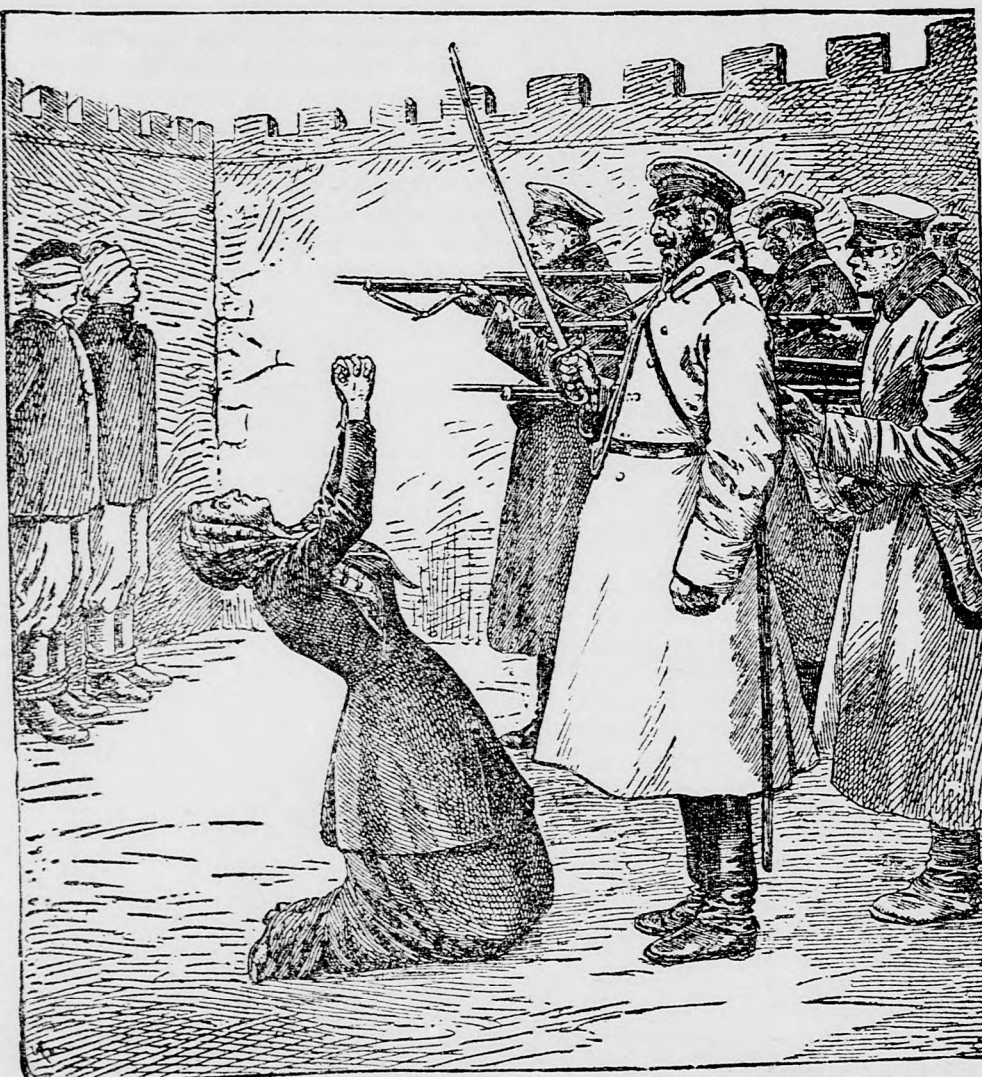
Azok a fenyegető levelek, melyeket a csár néha váratlan az asztalán talált, nem a forradalmárok harci szervezeteitől származtak, hanem, — mint utólag kiderült — az anyacszárnától, aki ezzel a csár lemondására akarta bírni.

A vízkereszt ünnepe (Jórán ünnep) tervezett merényletről sem tudott és máig sem tud a harci szervezet; azt hiszik, hogy a merénylet mozgatói a forradalmi tüntetők voltak, akik a Jordán-téren az ügyekből lövtek. Amikor később Gersuni forradalmi terroristától megkérdezték a bírák:

— Kik azok a személyiségek, akik ellen a terroristák merényletet szándékoznak elkövetni?

Gersuni így felelt: — Az összes magasrangú hivatalnokok, kivéve a csári család tagjait.

Mindazonáltal Stolipin bejelentette a második birodalmi dumában, hogy merényletet fedeztek fel a csár ellen s hogy a дума szociáldemokrata pártjának összes tagjai — ötvenketen — büntetésben gyanúsak. Követeli ennél fogva ezeknek a képviselőknél kiadását. Ez is kezesség volt, a szocialisták és harci szervezetei mit sem tudtak erről a merényletről. Csakhamar ki is derült, hogy ez a merénylet provokálás volt. Ratimov kormányzó fiktív merénylete. Ezt megállapították a terrorista szervezetek és egyuttal azt is tanúsították, hogy a har-

Egy jelenet II. Miklós csár áldatlan uraimából. A csár gonosz tanácsadóinak és félrevezetőinek hatása alatt elzárkózik azoktól a borzalmaktól, amelyeket így előidéz. Mint e képen, anyákat fiaikkal gyilkolnak meg nap-nap után, ezer és ezerszámra, a zsarnokság gyászos birodalmában.

ci szervezet csakugyan tervezett merényletet 1908-ban a csár ellen. Sikerült is volna, ha Azeff agent provocateur nem árulta volna el a merényletet.

A csár és a csárné.

Alice hesseni hercegnő a szülői házában független életmódot folytatott és liberális eszmékben nevelték. Ennél fogva remélték, hogy mint liberális gondolkodású hitves, jelentékeny befolyást fog gyakorolni a csárra, az ország fejlődése érdekében. Mint csárné az Alexandra Fedorovna nevet nyerte. Ő volt a legműveltebb a nagyhercegnők között, annyival inkább, mert egyetemi tanulmányokat is végzett. Épp ezért a csári udvarhoz tartozó hölgyek irigykedtek rá és gyűlölték. Kivált az anyacszárné viselkedését ellenséges érzelmekkel iránta; intrikával megpróbálta a csár szívével elfordítani tőle, de hasztalan. Miklós csár őszintén szereti a feleségét. A köztük levő bensőség csak az által kezdett kissé hidegülni, hogy a csárné éveken át nem ajándékozta meg trónörökösét a férjét. Az uralkodópárnak emiatt keletkeztek legnagyobb gondjai. Ily körülmények közepette a csárné nem is gondolhatott arra, hogy politikai befolyást próbáljon gyakorolni férjére. Egyetlen gondja volt, hogy a csár és az orosz nemzet trónörökösét várt tőle, s azonban csak leánygyermeknek, egy hercegnőnek adhatott életet! Még inkább vágyik fiúgyermekért a csár és vágya nem megy teljességre.

A csár testileg beteg. Ideges. Nyugtalan kedélyű. Ehhez járulnak a politikai zavarok, diák-tüntetések, háború, forradalom, merényletek. Valóban, nem irigyelhető élet!

Ebben az időben jelentkezik a csárnál Klopov, afféle igazmondó próféta, kalandos egy alak; ez időtájt számos kormányzó-ságban éhínség dühöng. Klopov azzal büszkélkedik, hogy ő ismeri a dolgokat, tud a bajokon segíteni; bejelenti, hogy az országban uralkodó nyomorok és szük-

ségnek, de az abbé még inkább kitüntette kegyeivel, szentül bizakodván, hogy egyesgyedül az abbé szuggesztíója révén érhető el abbéli óhaja, hogy őt a felesége trónörökösül ajándékozza meg. De amikor a szuggesztio daczára a csárné újból leánygyermeket szült, az abbé befellegzett és ebrudon lökték ki az udvarból.

Most új reménységet találtak ki a rossz kedvű csár számára. Azt az eszmét tukmálták reá, hogy ha másként nem, de csoda által mégis csak megszűnik a trónörökös hiánya. A kazáni pusztaságban, Sarowban felföldöztek Szent Szerafin erkölyeit, melyek alkalmasak lehetnének a csoda előidézésére. A felföldözés Pobjedonoszevnek a műve, aki úgy népet, mint a csár bigott vallásokba akarta ezzel a móddal kergetni. Bár a tambusi püspök, Dimitry, a néhány eszont nem akarta Szent Szerafin földi maradványaként hitelesen elősmerni, Pobjedonoszev egyszerűen megparanosolta, hogy az erkölyök hitelesítsenek.

Egyre inkább terjedt a nép körében az erkölyök csodatevő híre. Ezren és ezren zárandokolnak a kegyhelyre. A templom előtti téren egy tanító azt hirdeti a népnek, hogy gyógyíthatatlannak hitt reméje menten elmult, a Szent Szerafinforrás vizében megfürdött. Egy másik zárandok fennen hirdeti, hogy őt a némaságból gyógyította ki a Szent Szerafin. Az, hogy ezek a csodásan gyógyultak egyre-másra a zárandok hely kolostorának tagjai, vagy alkalmazottai voltak, tehát nyilvánvalóan anyagi érdekből ámitották a népet, senkinek sem tűnt fel.

Mi sem természetesebb, mint az, hogy gondoskodás történt arról, hogy e csodákról a csári pár értesülést nyerjen. És az is természetes, hogy mind a ketten eltekélték, hogy Sarowba utaznak, a csodatevő erkölykezhívő lélekkel járulni, talán Szent Szerafin megáldja a csárné egy fiú gyermekkel.

Tehát a csári pár Sarowba utazik! Ebbe a pusztaságba. Ahol az országnak járhatatlanok, a vasuti vonalak elhanyagolt állapotban és ahol maga a falu egy kietlen fészek, egyetlen lakhatónak tekinthető épület híjján! Így tehát utat kell csinálni, itt javítani, tatarozni, építeni, — költsékeink kell! Ami persze, kezdve a kormányzótól, le az utolsó eszovnikig, inkább örömet, mint gondot okozott. Az államkincstárból esőtől özönlik az arany. A rengeteg pénznek legalább a fele kén-közön, feneketlen zsebekben tűnik el. Mindezt mellékes. Földolgo, hogy a csoda sikerüljön. És ha nem is csoda, de a szerenese beütött. A csári pár tényleg elzárndokolt Sarowba és ezután tényleg megszületett a trónörökös, akire nemcsak a szülők, de az egész nemzet büszke.

A csárné általános rokonszenvenet élvez. Az egész országban a hitves mintaképnek tekintik, aki semmi egyébben nem törvődik, mint családjával, gyermekeinek nevelésével, és aki, mint a gyermekiskolázatai egyesület elnöknője is dicséretes buzgalmat fejt ki.

Mesélik, hogy a csárné a téli palota mellett levő és a város tulajdonát képező területből, a város megkérdése nélkül hasított ki és kerített el egy jókora részt, gyermekeinek játszóhelyül. A városi magisztrátus, nehogy baj legyen, hozzájárult az önkényes eltulajdonításhoz, oly határozatot hozva, melyen előzetes dátum szerepelt. A csárné ezen felbátorodva, még újabb városi telkeket sajátított el, ezeket már nem gyermekei, hanem kegyeltjei számára.

Élt Pétervárot egy bizonyos G... dr., aki magasrangú személyiségek masszirozásával foglalkozik. Ő masszirozza a csárné is, aki igen meg van vele elégedve. Ez a doktor-masszőr arra az idefára jött, hogy ortopédiai-intézetet létesít. Ehhez

azonban sem telke, sem háza, sem pénz nem volt. Kinézett hát magának a főváros legszebb helyén, a Malaja Naberazsánán egy alkalmas helyet és ebbeli tervet közölte a csárnéval. Nem családott. A csárné megígérte támogatását a kedvelt embernek. Ráparanosolt Plehwe belügyminiszterre, eszközölje ki a fővárosnál, hogy G... dr. ingyen megkapja a szobán forgó telket. Plehwe rohant a polgármesterhez, aki felsóhajtott:

— Hej, az a telek, melyet a jó doktor böles körültekintéssel kiszemelt, egy millió rubelt ér!

— Semmi közöm ehhez! — felelte a szigorú miniszter.

A polgármester, szegény, a magisztrátussal összebujva, megpróbálta, hogy a kitűnő masszőrt egy másik, szintén megfelelő telek elfogadására rábírja. Az udvari tyukszemvágó bácsi azonban makacsul ragaszkodott eredeti akaratához. Mi lett az ügy vége? A doktor bácsi megkapta ingyen, ajándékba a milliós telket!

Az 1897. évben Oroszországban általános népszámlálás volt. Miklós csár bekövetelte a maga részére is a szokásos kérdőívet. A foglalkozás rovatába ezt írta: „Az orosz föld birtokosa”. Az állás, a rang rovatába pedig ezt: „Az első polgár”. A csári miniszterium statisztikai osztályának főnökségén gondosan őrzik ezt a csár által sajátkezűleg kitöltött kérdőívet.

Gonso, a belügyminiszter közölte a csárnal, hogy a minisztertanács elégedetlenkedik amiatt, hogy Kleigels nevezett ki rendőrigazgatóvá.

— Bánom is én — felelte a csár — akármit kotyognak. Elég az, hogy én tudom, mit teszek.

Az Orosz Férfiak reakcionárius szövetsége deputációjának fogadása alkalmával Baranov a csárhoz intézett beszédében egyebek során ezt mondta:

— Szövetségünkbe a zsidókat semmi esetre nem vesszük fel; még akkor sem, ha áttérnek hitünkre. Részen a zsidók okai a forrongásnak. Könyörgünk, hogy jogaink reájuk ki ne terjesztessenek, mert különben a nyakunkra nőnek és uralkodni fognak felettünk.

— Majd gondolkodom a dolgon! — felelte a csár.

Csak egy.

Írta: Feleki Sándor.

A réten járok órahosszant és nem tudom miért, de bosszant. Hogy már virágot nem lelek, Csak fonnyadt, szürke levelet.

S hogy mégis ráakadtam egyre, Igy szolt mosolygva s szinte fedve: Bánt, hogy fény és szín végre jár S virágot alig tépsz te már?

Lásd, így van ez évezrek óta S megújul mindig ez a nóta: Amig fakad friss kikelet. Törhetsz virágot s sziveket.

S ősszel nem kellesz senkinek már, Nem nyílnak rózsák, sem szivek már. Megöregedtél s ne tagadd: Érzed, magad vagy, egymagad.

Hálás légy hát, nem üres éted, Mig ég egy szív s egy róza érted Dérhulláskor, ha alkonyul S az árny a végtelenbe nyúl.

Hány van, ki ószkor dideregve, Epedón vár egy kis melegre, Akit az élet számkivet S nem hagy meg néki egy szívet.

Ki járt tavaszkor, föl se véve, Hogy tün az élet szép sok éve. Rózsában, szivben válogat — S lombhulláskor árván marad.

porra tört a drága olajtengelyű kocsi. Kovács Gyula meg úgy repült a földre, mint a mennybe vágó Icarus — és örökre elesett Málka szívétől is.

Többrendbeli szerelmi kudarcza után immáron csak az évében találta gyönyörűségét, s régi tisztáruiek mesélgetése szerint, a nagyobb szabású ebédek, vacsorák okozták halomását is. Epicurnak nagyobb híve nem volt nálánál, de csakis a gyomrát hizlalta. Szíve fogytíg éhen maradt. Most már porladozik ő is, elmult, mint elmulik lassacskán teljesen az a régi virtuskodó, furcsa, bogaras nemesi rend is, amelyről maholnap csak a krónikás tud még beszélni.

Barázdák.

Irta: Feleki Sándor.

A szem zugából elhuzódó Rejtelmes, titkos árak, Melyben, mint holt patakmederben, Viz többé nem szívárog.

Ki tudja, szomorú barázdád' Az arcra, hogy mi véste: Rejtett bánat, a szív viharja, Öröm vagy szenvedés-e?

Csöndben pergő könnyű vájta lassan, Vagy mint szilaj, vad árvíz Törtek elő, maguk se tudva, Hogy utjuk vaj' hová vissz?

Oly hallgatag a mély barázdá, Mint holt víz lomha medre. Beleje kór, róza, tövis, Kazaj, síras tövise,

Évek múlás. Hányszor peregnék Szemünkben újra könnyek S arcunkon még a régi mellé Barázdát sorba törnek.

Minden redő mint golyha egy-egy Intéjél képe lenne: Jóból-rosszból részed kivetted, — Készülj a végtelenbe!

A kék kakas.

Elbeszélés.

Irta: Lovik Károly.

A szomzódomban gazdag kereskedő lakik. Történt a télen, hogy a kereskedő öt éves fia nagybeteg volt. Egy éjjel, lázas álomban a gyerekek így szóltak:

— Egy kakast szeretnék. Egy kék kakast.

Az apa azonnal szíjjelküldte eselődjeit, hogy vegyenek egy kéktollú kakast. A szolgák bejárták az összes vásársarokokat, de sehol se találtak ilyen színű kakast. Végre az egyik legény kiutazott Monorra és estére behozta a kék kakast.

A gyerekek később meggyógyult. Csak két napig télt öröme a mozgó, kukorikoló játékban, aztán napirendre tért fölötté.

A kéktollú kakas le volt tárgyalva, de az apa halálából nem vágatta le, se nem ajánlódta el, hanem ott tartotta ezífra, négyemeletes házában. A kakast a házmester gondozta; annak rendje és módja szerint ellátta vízzel, kukoriczával, délnben pedig egy órára sétált engedte ki az udvarra.

Az történt, hogy a házuk lakossága megzaporodott egy kéktollú ural.

Furcsa dolog egy ilyen Budapestre tévedt kakas. Akár ha az ember zöld zsaluzást látna a palotákban, vagy muskátlit a villámfényben uszó kirakatokban. Egy más, erős világ hírnöke ő, képviselője a békés vidéknek, a tanyáknak, esüröknek, szérus-kerteknek. A nagyvárosi forrásokba nyugodt hangon szól bele kukorikolása, amely türelmet, egyszerűséget, békét hirdet.

A kék kakas állandó érdeklődés tárgya volt a háznál. Ha kiült sétált az udvaron, az arra járó lakók megálltak előtte és meghámmultak. Szó sines róla, szép példány volt. Sötétkéék tollazata esillogott, nyaka körül rubint-piros pöttyök ragyogtak. Magam most vettem először észre, mily szép színei vannak a kakasoknak. A taraj égből a pipa csúcsán, a szárnyak eszeléke fokozatosan emelkedik türikizé, a mellkasán bethyken szalad végig egy narancsszínű sáv. És milyen megmentelt, milyen biztos a járása, a mozdulatai! Minden lépésnél gondolkozik, ha pedig kukorikol, ünneppélesen lecsukja a szemét. Nines állat, amely komolyabb lenne nála.

A kék kakas tisztelői közül mindenképp előtti ki kell emelnem Alvinézit, a nyugalmazott alezredest, egy kösvényes, rosszkedvű urat, aki a második emeleten lakik. Az alezredest embergyűlölő; amióta — egy hazafias toaszta miatt — nyugdíjaz-

ták, megveti az egész társadalmat s különösen a katonákról hallani sem akar. A háznál az öreg ur a békétlenség szellemét képviseli. Ha a gyerekek hangosan futnak le a lépcsőn, az alezredest nádpálczával jelenik meg az ajtónál; ha tíz óra után csak egy perezezel porolnak, Alvinézi rendőrt küld; ha a kályhái füstölögnek, az öreg ur bepörlíti a háziurat. A lakók félnek tőle, mint a tüztől: a házmester az alezredest látára háptákba vágja magát, a háziur annyira tart tőle, hogy nem mer neki felmondani.

A kék kakassal szemben Alvinézi másképpen mutatkozik. A kék kakas észébe juttatja szülőházát, az őz-rejtő hegyoldalakat, s ez engesztelékennyé teszi. Az öreg ur nap-nap után egy marék kukoricát visz a kakasnak s katonai pontossággal szórja a magvakat. Ilyenkor az alezredest vonásai megenyhülnek, sőt Alvinézi ekkor a házmester köszönését is viszonozza, amit máskor sohasem szokott megeselekedni.

Az első emeleten egy gazdag színész nő lakik, aki állítólag egy herceg barátnője. A színész nőnek hintaja, lovai vannak, a paripák istállója a házmester lakása mellett van elhelyezve. Valahányszor a művésznő megtekinti lovait, megáll a kakas előtt és elnézi, mint büszkélkedik az végig az udvaron, mint száll föl a porlófára és mint tisztogítja a tollait. A színész nő legnagyobb mulatsága, ha ilyenkor kukorikolhat egyet. A kakas ugyanis, e hangra azt hiszi, hogy ellenséges kakas közeleg, mire nagy harag fogja el, a nyaka felfúvódik s a kéktollú legény harezra készen kezd toporzékolni. A művésznő, ki télen Nizzában, nyáron a tengerparton üdül, aki a világ összes gyönyörűségeit ismeri, s aki a legelőtebbek vizjátékokat végigásitja, ilyenkor majd meghal nevéttében és az ölibe kapva a kakast szalad vele végig az udvaron.

A földszinten gabonakereskedő irodája van. Ez is vagonos ember, aki egész nap lótfut, a tözsdére jár, az üzletét kergeti, este pedig könyveit vizsgálgatja. Csöndes, komoly ember; föltette magában, hogy öszszeszer egy milliót s e szavának alárendeli az életét, az egészségét, az idegeit. Am bármilyen sürgős a dolga, ha az udvaron összetalálkozik a kakassal, ő is megáll és elnézi a furcsa legényt. A gabonakereskedő arcára ilyenkor tisztán írődik rá a gondolatai. Mily boldog az élete egy kakasnak, aki tetszése szerint élveheti a napfényt, az Isten szabad levegőjét, a kék égboltot! Mily szerense halandó az, aki kakasok között töltheti napfényben, napnyugtáig az eke után ballag és este holtrafáradtan dől le a szalmazsájkjára! Mily boldogság a szerénység, a megelégedettség, az egyszerűség, mily kristályos a patak vize, mily megnyugtató az ócska templom harangszava. A gabonakereskedő egyet sóhajt, aztán gyorsan besiet az irodába és az üzleti könyveivel fölé hajlik.

Igy telt a kék kakas élete, így a miénk. Egy tavaszi napon szerencsétlenésg történt. A kakas éppen az udvaron ballagott, mikor két szenes ember nagy kosarral megrakva a gabonakereskedő irodájára felé tartott. Az egyik szenes elcsuszott, a kosára leesett és agyonütötte a kéktollas vitézt.

Vége volt. A kakas többé nem kukorikolt, nem pávázott az udvaron, nem ragyogtatta sötétkéék tollazatát. Az egész házra rosszkedv borult. A színész nőnek látjuk többé az udvaron s a komornája később sirva panaszkodott, hogy a kisasszony úgy felpofozta, mint még soha; a gabonakereskedő kedvtelenül sietett az irodába; az alezredest esunány összezségett a házmesterrel, mert az ötkor este még nem világította ki a lépcsőházat, úgy, hogy az öreg katoná cakaen nem lehetett az emeletről. A kakas élte magával azt a esöpp derüt és napfényt, amely betévedt a négyemeletes budapesti házba s amit se pénzben, se jó szóval a fővárosban megvásárolni nem lehet. Azóta a mi házuk is olyan, mint a többi kaszárnya, sötét, hideg, rosszkedvű és a kéktollú legény többé nem hirdeti, hogy valahol messze, fűzfákkal övezett folyók mellett, jegenyék és ákácok között, a báránfélhős, futóhomokos világ szunynyad a déli verőfényben.

Innen-Onnan.

A SZAZADNYELV.

Amilyen a valóságban.

I.

A közöskönnél:

Káplár Bundás: Azt a fűzfán fűtőlő rézangyalodot, te buta infanterista! Ha azt mondom: kertájk, akkor kert-re megfordulsz a balláboddal, az ájk-ra meg hozzácsapod a másikat.

II.

A honvédségnél:

Mayer tizedes: Du verfluchter Honvéd, ha ich sag: hádrá árcz, akkor machst du egy Wendung, ity...

Alakok.

Irta: Gregus Déniel rendőrkapitány.

A szikrás aczél. Egy atyafival történt ez az eset, aki betért H. borbély-mesterhez beretválnozni.

— Kapatja le é' kicsit a képömet a ké-síve, majster ur, — szólt a borbélyhoz.

El is kezd beretválni a borbély, de nem valami éles volt a beretva, "kaparta" ezudarul a "képét". Mikor már a fél arcát tisztára beretválta, nem bírta szólni az atyafi, odaszól a borbélyhoz:

— Osztég, mondja csak, majstram uram, aczél-e ez a beretva?

— Aczél bizony, még hozzá a legeslegjobb és a legeslegdrágább fajtából — felel a mester.

— Mingyá gondultam, — szólt embe-rünk, — mert még a szömöm is szikrázik tőle.

Az édes mamánk. Ez a katonahistória egy esinos fiatal főhadnagyról szól, aki gálans kalandjairól híres és edesanyjáról, aki még a negyvenes évek elején levő, feltűnő elegáns megjelenésű urinő. A hölgy Bécsben tartózkodott és minden évben meg szokta látogatni fiát. Így történt ez esetben is. Az anya két nappal előzőleg levélben bejelentette látogatását és a jeltett időben meg is érkezett. — A főhadnagyr ur valami okból nem mehetett ki a vonathoz és így anyja egyenesen lakására hajtatott. A főhadnagyr szolgálja, aki új ember volt a gazdájánál, a még fiatalos megjelenésű hölgy láttára e szavakkal fogadta az urinőt:

— Jól van, hász én szívesen bejelentem: a kisasszonyt, de nem gondánám, hogy a főhadnagyr ur ma fogadni fogja, mert ma jön az édes mamánk.

A végrendelet. Egyik hazai körjegyzőhöz beállított egy falusi bírő. Szép szál ember, esupa élet és jókedv. Annál kelemetlenebbül hatott azon kijelentése, hogy végrendelkezni akar. Házon, földön, ökrön és egyéb ingóságokon hamar tulajestek, csak még egy fontos dolog volt hátra: az asszony. Izgett-mozgott a bírő ur, végre kibőkte:

— Most mán még az asszonyt kéne elhelyezni.

— Az rendben van, bírő uram, gondoskodva van elég jól az asszonnyról.

Megáttalokodottan szegi hátra a nyakát a bírő ur és szól:

— Tessen csak beinni, hogy az asszony halálom után a szomszédomhoz menjen feleségül, az ugvis özvegy.

— Hát ez mire lesz jó?

— Csak tesszen írni, világ életemben el-lenségem volt az az ember...

REGE.

Irta: Telekes Bélr.

Emlékszel a régi regére? Rohanó folyam... Alkony nap... Beledőlnek a tenger ölébe, Az égből mind komorabb.

A vad folyamon kicsi sajka Virággal hintve tele — Mint koszosur sir ha suhanna A zord vizeken lefele...

S mintha sirjára kisértve Űlt volna a holt maga ki, Ugy görnyed a sajka fölébe Árván, szomorun valaki.

Babérág az evezője... Töviss-koszorú a feje... Dalolva egy evez előre — Bübájos, régi regé!

Szemében köny, mosoly ajkán S szó: Szép napok, ég veletek! Megyünk lefelé, kicsi sajka, Vak, czéltalan éj közeleg.

Isten veletek, ti virágok. A part vadonának ölen! Már üdvre ott sohse várók, Tündért nem ölhök én.

S többé nem gyötör a révek Sivár vásári zaja... Az álmok tönkre tevének S már álomom is mind oda!

Ugy suhan el éjbe, viharba, A tenger mélyeire S többé se hirt, se hamva... Oh, mért hogy enyém e regé!

utánuk s fűtőlő a fűlőbke ezt a nótát, hogy: „Mey a gőzös, megy a gőzös Kanizsára!...”

A lábszjak szenvedőleges médium vigyorgva rakta zsebre a hatosokat, papusztát előre hajtva, utána loholt a ezimborámnak és kísérijének. En pedig vonatra ültem s mentem — Kanizsára.

— Van valami a dologban, — szólalt meg a jelenlévő detektív. Emlékszem, hogy kétszer is elzavartam egy inast, aki folyton ott lábatlankodott s fűllinke fűtyölt. A nótá dallama az volt, hogy „Mey a gőzös, megy a gőzös Kanizsára.” Hát nem tulajdonítottam biz' én akkor annak semmi jelentőséget.

Egy percig sem esodálkoztam rajta. Elég furfangosan volt ez a jel kieszelve.

A ezimborá pedig csakugyan eljutott Kanizsára, de ott szerencsétlenségére, lép-re került.

Mennyivel jobb lett volna, ha azt énekli, hogy:

„Londonban hej, van számos utca... Csakhogy akkor ez még nem volt ám divatjában.

A védenccz. A fiatalkoru bűnbeeső irányában rendszeren nagy jóindulattal vagyok. Szánom ezeket a jőképi, eleven szemű, apró suhanczokat, akiket rendszeren az utca tesz romlottá s bűnre hajlandóvá. Ahol csak szeret éjthetem, igyekszem a lekűk elevenére tapintani s felbresszteni bennük a jót, a nemest, a szépet.

Hogy sikerrel-e, azt elmondja a „védenccz” esete.

Szép, sugár tiszta arezu, ártatlan tekintetű 16—17 éves fiu állott előttem egyszer lopás miatt. Mikor magam elé hoztattam, lesütötte a szemét, pilláim meglejtentek a könnyek s elesuklott a szava, amint beszélni kezdett.

— Loptam, bevallom. A nyomor, az éhség vitt rá. Kereskedőségem voltam vidéken, ahonnan el kellett jönnöm, mert munka hiányában elbocsáttak. Feljöttem a fővárosba. Utközben lerongyolodtam, cheztem. Próbáltam munkát szerezni, mindenünnen elzavartak: takarodj innen, te rongyos, te esavargó. Vonszoltam magam tovább, hálтам a Városliget bokrai között s etten utcai félhulladékok. Végre nem bírtam tovább. Bűnre vettemedtem, hogy el ne pusztuljak esufósan.

— Kiderült, hogy az apa maga oktatta be a kis Sándort a lopásra, aki ügyesen végrehajtván azt, a lopott ékszert kihozta az üzlethől s a rá váró derék öregnek átadta. Ennek a kabátja alatt volt egy tarisznya: az ékszereket ebben sűlyesztette el.

Igy járták sorra a fényesebb utcákat, apa és fiu, s amikor megtértek újpesti lakásukra, sokszor teliatele volt a tarisznya ékszerekkel.

— És akkor jött a mámi szerepe. Mert ez sem nagyon messze esett a többitől. Ő neki kellett az ékszereket alkalmas módon értékesíteni. A lefoglalt nagy csomó zálogcsedűlát ő produkálta.

A derék öreg, mikor szemrehányást tett neki, flegmatikusnak mutatott a bűneljélt lefoglalt s az asztalán fekvő tarisznyára: — Meg akartam javítani a közmondást, tekintetes uram. Mert miért legyen a szegény embernek mindig üres a tarisznyája?

Mey a gőzös. Egy kereskedőségekéből álló tolvaj társaság volt a kezeim között. Az volt a bűnik, hogy telefonon megrendeléseket tettek általuk ismert kereskedőknél s a megrendelt árukat utközben elesiepték é értékesítették.

A több tagból álló derék társaságnak egyik elsőrendű tagja és mozgató ereje még hiányzott. Megkaptam róla a teljes adatokat, tartózkodási helyéről is informálva voltam, mégis, amikor érte küldtem, már hűlt helye volt. Boszantott a dolog nagyon, hogy olyan ügyesen kieszoszt a kezeim közül.

Végre, napok multával, körözés révén, elfogták az egyik vidéki városban.

Mikor innen felhoztattam s kihallgattam, érdeklődéssel faggattam, hogy miként sikerült neki egérutat venni a fővárosból.

— Hát ugy volt az, mondá vidám bonhomióval, — hogy amikor a ezimborát már elbuktak, én még mit sem tudva sorsukról, az Andrassy-uton egy kávéház ablakába ültem. Vártam éppen egy megrendelés eredményét. Egyszerre két alak megy el az ablak előtt. Nézem, nézem, hát nagy meglepetésemre felismerem az egyik alakban az én Károly ezimborámat. De vajjon ki lehet az a másik, aki vele megy? Ilyen pofát én nem ismerem. Csak legalább ide nézne az a Károly gyerek. Kivánságom teljesült, mert a Karcsi odapillantott és észrevéve engem, összetette elől a két kezét. Megértettem. Hóhó, itt baj van, az az ismeretlen infáms pofa, aki a ezimborámat kísért, detektív. A Karcsi e közből hátra kanálászott, amiből megértetem, hogy nekem nyergelnem kell. Meg egy fölfelé böks. Ez azt jelentette, hogy hová megyek? Adjam ezt valahogy tudtára. No hát majd tudtára adom, csak menj tovább.

— Kimentem a kávéházból és felesipitem egy suszterinast.

— Te ócskós, látod azt a két urat!

— Látom ám, — mondja a szurtos.

— No hát nesze két hatos, aztán eredj

A tiszteletes fia. Kereskedőségéd volt volt ez is. Valamelyik budapesti divatáru-kereskedésben forgatta a rőföt. Kissé könnyelmű volt a fiu, szerette a lövér-senyit, a cigarettát, fizetéséből nem telvén a passziókra, apróbb tárgyakat elvitt az üzlethől s értékesített.

Egyszer aztán rajtasapte a gazda s bepanaszolta. Letartóztatta a kerületi kapitányság s onnan hozzám került.

